

VII 33.567 lb

4.1.1933

Kralj

priloga 30

Postojna plačana v gotovini

DOMOLJUB

Š I E V. 1.

V LJUBLJANI. DNE 4. JANUARJA 1933

LEIO 46

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inzeratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izdaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljub« v Ljubljani.

Telefon uredništva: 2549.

Telefon uprave: 2992

Prijateljem

»Domoljub« stopa s to številko v novo leto. Upamo, da nam bodo vsi stari naročniki ostali zvesti in da se bo naša armada povečala še z lepim številom novih naročnikov. Dobro vemo, da je v današnjih težkih časih za maračkoga težko dobiti 38 dinarjev za celoletno naročnino. Vemo pa tudi, da naš narod pozna vrednost in pomen dobrega tiska. Zato se bomo omejili kjerkoli drugod in žrtvovali raje vse udobnosti, kakor da bi se odrekli dobremu tisku.

Iz mnogo krajev prihajajo naravnost presenetljiva naročila. Število skupnih naročnikov ni padlo, marveč celo naraslo. Upamo, da bodo tudi one županije, katerih naročniki nam še niso znani, sledile onim prvim.

Ponovno se je uprava »Domoljuba« odločila, da boče kljub težkim žrtvam tudi v tem letu izplačati

podpore 1000 Din

vsem onim naročnikom, ki jim pogorji stanovanjski hiša, ako so v januarju plačali naročnino za »Domoljuba« za celo leto naprej. V

veljavi ostanejo vsa določila starega pravilnika.

112.000 Din so doslej že prejeli »Domoljubovi« naročniki požarnih podpor. Najmanj še enkrat toliko bi lahko prejeli, ako bi bili vsi pravočasno plačali naročnino. Zato prosimo vse, zlasti pa poverjenike, da do konca tega meseca zberejo naročnike in naročnino ter jo takoj pošljejo upravi lista.

»Domoljub« hoče tudi v tem letu ostati zvest svoji nalogi in svoji častni zgodovini. V mejah zakona in možnosti se hoče postaviti kot prijatelj in pomočnik na stran malega človeka, ki trpi, pa naj bo to kmet, delavec ali obrtnik. Ker je velikanaka večina »Domoljubovih« naročnikov kmetijskega stanu, bo predvsem pisal o tem, kar se tiče kmetijskega stanu, podpiral bo njegove zahteve, ga branil pred krivicami, opozarjal na njegovo stisko in ga učil stanovske zavesti in ljubezni do vere očetov in do materinega jezika.

Bog daj, da bi po vzajemnem delu kmalu dosegli lepšo bodočnost.

Kmetijska družba

in Kmetijska družba r. z. z o. z.

Svojim čitateljem smo nedavno že naznačili, da namerava skupina ljudi, ki imajo v rokah odbor Kmetijske družbe, to starodavno organizacijo našega kmeta ukiniti in namesto nje ustanoviti zadružno Kmetijsko družbo, ki bo prevzela od prejšnje inventar in premoženje in vodila naprej delo v korist kmetijskega stanu. Navidezno je lepo, ako se v današnjih časih, ko tolikokrat slišimo govoriti o potrebi združništva, tudi ta organizacija postavi na podlagi neizpodbitnih nepravilnosti, ki so se zadnje čase v družbi vršile, izrazili upravičen dvom, da bi sedanja večina v družbi bila izraz resnične volje vseh pravih članov Kmetijske družbe in smo svarili pred tem korakom.

Večina v družbi, ki je mi ne smatramo za pravilno izvoljeno, je svoj namen vsekoli izvedla. Dne 29. decembra se je vršil v Ljubljani občni zbor družbe, ki je imel nalogo sklepati o razpustu Kmetijske družbe. Od 323 delegatov se jih je občnega zbora udeležilo 245.

Proti predlogu, da se družba spremeni v zadružno, v katero imajo pravico vstopiti vsi dosedanjí člani družbe, ako podpišejo pristop-

nico in plačajo delež 10 Din, se je oglašil k besedi najprej bivši poslanec g. Demšar iz Zeleznikov, kateri je našteval razne nepravilnosti zadnjih občnih zborov, kritiziral družbino gospodstvo, ki kmetu ni bilo v korist in izrazil bojazen, da ta korak ne bo ubil strankarskega boja, ki je družbi že toliko škodoval, ampak ga bo še pospešil. Poudarjal je željo vsega kmetijskega ljudstva, da se Kmetijska družba ob ugodni priliki proglasi za kmetijsko zbornico, kot imajo svoje zbornice že vsi stanovi razen kmeta.

V imenu navzočih opozicijskih delegatov in v imenu vseh onih delegatov, ki so bili pravilno izvoljeni, pa je bila njihova izvolitev razveljavljena, je podal delegat gosp. Steblovnik iz Šmartna ob Paki sledečo načelno izjavo:

»V imenu svojem in svojih somišljenikov izjavljam, da smatramo vsled nepravilnih volitev delegatov za neveljavne vse sklepe zadnjega občnega zbora in volitev glavnega odbora ter vse sklepe sedanjega glavnega odbora in da smo se današnjega občnega zbora udeležili samo z namenom, da to svoje sta-

lišče ponovno poudarimo in s svoje prisotnosti pomoremo pravici do zmage.

Naše stališče je, da ostane Kmetijska družba taka kot je, da se njeno premoženje varje in muči. Kmetijska družba obstoji že 165 let in se ne da reorganizirati s kratkim »dasc« ali »nec«, kakor to zahteva od delegatov znana okrožnica Kmetijske družbe, ki se spušča v tako dalekosežne preureditve z motivacijo, da »nihče ne ve, kdo bo po novem letu gospodar družbe«. V današnjih gospodarsko tako neurejenih razmerah so reforme, kakor je nameravana, skrajno neprevidne in škodljive.

Cilj slovenskih kmetov je, da dobe svoje stanovske svobodno izvoljeno zastopstvo v kmetijski zbornici. Do takrat naj ostane Kmetijska družba kmetova stanovska zastopnica in naj se ne spušča v dvomljive reforme na škodo večine kmetov, ampak naj od slovenskega kmeta zbrano premoženje žuva in ga ohrani za tisti trenutek, ko ga bo kmet potreboval, da si ustvari svoje zbornice.

Da to svoje stališče še enkrat poudarimo, smo se udeležili občnega zbora, ne da bi s tem priznali pravilnost ukrepov glavnega odbora.

Izjavo je navzoča opozicija potrdila z viharim ploskanjem in odobravanjem.

Za ustanovitev zadruge so med drugimi govorili gg. minister Ivan Pucelj, poslanec Petovar in delegat Ažman, na čigar predlog so v poimenskem glasovanju sklenili, da se Kmetijska družba razpusti in ustanovi nova zadruža »Kmetijska družba«, ki bo v centrali in po podružnicah prevzela premoženje in delo stare družbe.

Nova zadruža je takoj nato imela kratek ustanovni občni zbor, kjer so sprejeli pravila in izvolili sledeči odbor:

Predsednik: Detela Oton, veleposestnik, Predvor-Kranj. — Podpredsednika: Petovar Lovro, veleposestnik, Ivanjkovec; Sanein Ivo, načelnik kmet. oddelka v p., Ljubljana. — Člani izvršilnega odbora: Ivan Grad, Beričevo; Ivan Ažman, posestnik in župan, Hraše-Lešce; Fran Hočevnar, posestnik, Struge-Dobrepolje; Ivan Pipan, posestnik, Vižmarje-St. Vid nad Ljubljano; Pestotnik, živinozdravnik, Ljubljana; Stanko Lenarčič, Nova vas pri Rakeku. — Slišči odbor: Martin Bajuk, Božjakovo-Metlika; Bučar Lavoslav, Kostanjevica; Gorečan Franc, Višnja vas-Vojnik; Florjan Gajšek, Zusem-Loka pri Zusmu; Anton Kersnik, veleposestnik, Brdo-Lukovica; Albin Koman, na-

rodni poslanec, Vižmarje-St. Vid nad Ljublj.; Alojzij Kolenc, učitelj in posestnik, Zagorje ob Savi; Stefan Kührar, posestnik, Milin; Pacionel; Franc Mastnak, Dramlje; inž. Franjo Mikuz, Beltinci; Milan Mravljec, narodni poslanec, Ljubljana; Josip Matko, Gotna vas-Novo mesto; Josip Omladič, Polče-Braslovce; Ivan Pucelj, minister, Velike Lašče; Josip Prijatelj, posestnik, Tržišče-Mokronog; Ferdinand Roš, Hrastnik; Jozo Rautar, živnozdravnik, Kamnik; dr. Spiller-Muys, agrarni komisar v p., Ljubljana; Terčelj Stanko, posestnik, Sv. Jurij ob Pesnici; Ivan Urek, narodni poslanec, Globoko-Brežice; Anton Zdošek, Hotunje-Ponikva ob j. ž.; Jakob Zemljčič, narodni poslanec, Radenci-Radgona; inž. Franjo Pahernik, Vuhred. — Nadzorni odbor: Načelnik: Andrej

Zmave, vinarski nadzornik, Maribor; podnačelnik: Anton Meden, posestnik, Begunje pri Cerklju; člani: Valentin Babnik, posestnik, St. Vid n. Lj.; Ivan Hodočnik, Srednja vas v Bohinju; Ivan Rus, posestnik, Grosuplje; Josip Verbič, posestnik, Vrhnika 7; Josip Matijan, posestnik, Vižmarje.

Nova zadruga se je seveda priključila Zvezi slovenskih zadrug.

Stem dejanjem je torej Kmetijske družbe konec. Slovenski kmetje si bodo v svojih praktikah den 29. decembra prav debelo podčrtali in pazno zasledovali delovanje te nove zadruge, ki upravlja milijone ljudskega denarja. O upravi teh milijonov bo moral odbor polagati račune ne le svojemu nadzorstvu, ampak tudi — lastnikom.

Važna novoletna beseda ljubljanskega knezoškofa

Zastopniki duhovščine so se, kot običajno vsako leto, zbrali na zadnji dan leta v ljubljanskem knezoškofijskem dvorcu k novoletnim čestitkam. Prevzvišenega je s tehtnimi besedami nagovoril generalni vikar g. Ignacij Nadrah, nakar se je g. knezoškof zahvalil z daljšim govorom sledeče vsebine:

Res je, Bogu smo najprej dolžni zahvalo za vse dobro, pa tudi za vse hudo, minulega leta. Lepo in vzpodbudno so se izvršili številni ljudski misijoni po škofiji; zaprte duhovne vaje so čim dalje bolj obiskane in ustvarjajo apostole med našimi možmi in fanti; evharistične pobožnosti so privabljale k mizi Gospodovi cele množice udeležencev. Za vse res — hvala Bogu!

Najtežje, kar smo doživeli, je bilo neupravičeno umničenje odličnih mož in duhovnih tovarišev, ki so bili obdolženi protidržavnosti. Z njimi smo vsi trpeli, z njimi molili. Napoveduje se še to in ono, kar bi nas moglo bogati. Ozranjena je bila ustanovitve nekega »Venčka«, ki se ga pa ni treba strašiti. Od slej bomo vsaj vedeli, s kom imamo opravka. Kaj bo še v spremstvu bodočega leta, ne moremo vedeti; obrnimo raje pogled na razveseljive napovedi: Sveti oče Pij XI. je razglasil izredno sveto leto, ki bo leto milosti in zadoštevjanja. Vesel dogodek bo tudi biserna sveta maša našega nadškofa dr. B. Jegliča dne 30. julija 1933.

Če bo pa mimogrede treba stopiti na pot proti Kalvariji, smo v zaupanju na božjo Previdnost tudi pripravljeni.

Naše delo v bodočem letu bodi predvsem v skrb za mladino, ki jo hočemo zbrati pri Mariji. To bodi naš program. Slovenci smo Marijin narod; ljubezen do Marije je naš narod ohranila v zvestobi do Boga, do Cerkev in domovine. Ljubezen do Marije nas vodi k sv. Evharistiji.

Hkrati z Marijanskim življenjem bomo izdatno pozivljali tudi evharistično življenje, če se bomo potrudili, da čimveč mož in fantov spravimo k zaprtim duhovnim vajam. S tem se tudi utrjuje znanje verskih resnic, ki je za današnje dni prav posebno potrebno, da v stiskah in prizkojenjeh naši ljudje ne bodo omahovali in da ne bodo odnehal od verskega življenja, čí jih pot in sila zanese med svet.

Na karitativnem polju se je že doslej mnogo storilo, pa ne smemo odnehati, četudi smo od stiske sami prizadeti. Dobrodelnost naj ne opeša, saj je to značilna naloga katoliške Cerkve.

Nad vse pa priporočam edinstvo! Bodimo edini v načelih, v ljubezni do Cerkev in naroda, ki med njim delujemo, po možnosti pa tudi v taktiki. Če smo edini v skrbi za slavo božjo, bo Gospod med nami. On naj blagoslovja nas in vse sobrate po škofiji!

Puščava in zvezda

(Nekaj misli k prazniku sv. Treh kraljev.)

Kdo je vodil sv. Tri kralje, ko so sredi trede zime zapustili svoje domove in odšli na daljno pot skozi neznane kraje po puščavi, da se poklonijo novorojenemu Kristusu? Zvezda. Zvezda pa pomeni vero, upanje in ljubezen, luč in moč, smer in pot. To je bila ona velika milost, katere so bili deležni sv. Trije kralji.

Če bi praznovali praznik sv. Treh kraljev leto za letom tudi v javnem življenju, potem bi morali postaviti to zvezdo-vodnico v sredino velikih vprašanj, s katerimi si belijo glave učenjaki in državniki in pred katerimi je postal pozoren tudi naš kmečki človek, ki živi v samotni gorski vasi. Danes nihče ne ve, kako naj se odpravi to zlo, pod katerim ječi na milijone ljudi po vsem svetu. Ves svet je zaverovan v čudna in težka gospodarska,

politična in kulturna vprašanja in nima časa, da bi uprl pogled v to zvezdo-vodnico, ki edina more prinesiti svetu rešitev in blagostanje. In vendar, kako malo pomislimo na to zvezdo, ki je pripeljala sv. Tri kralje do cilja — Če hočemo, da bo stiska (duhovna in gospodarska) še večja, potem se odpovejmo razumu in se prepustimo slepi usodi; če pa hočemo (to hočejo vsi pošteni ljudje), da bo že enkrat konec velikega pomanjkanja, ki tira naše kmetije na boben, potem obrnimo svoj pogled z globoko vero v sreči, upanjem in veliko ljubeznijo na zvezdo sv. Treh kraljev!

Ne bi smelo biti med nami ne učenjaka, ne politika in gospodarstvenika, skratka: kristjana, ki se ne bi vedno, kadar se loti težkih vprašanj, čisto preprosto vprašal: kako bi rešil to zadevo, da bi bila v skladu s kristjansko vero in bi imelo ljudstvo od nje le blago-

stanje. Podobno se je šestokrat vprašal modri in prav tako pobožni Solovjev, ki je bil brez dvoma svetovni duh in prava evropska prikljuba. Če ni vedel, kako bi si pomagal pri eni ali drugi stvari, se je vedno prav po otroško vprašal: »Kaj bi naredil Kristus v tem slučaju?«

V vsem našem javnem in privatnem življenju bi morala nadkriljevati ta misel vse druge. Tudi za naše kmečko ljudstvo velja, da ostane zvesto temu, kar je prejelo od dedov in pradedov kot dediščino, t. j. sv. vero. Vedno slišimo, kako moderni brezverski duh izpodriva vse to, kar je bilo našim prednikom sveto in bi bili dali za to svetinjo tudi kri, če bi bilo treba. Ni namreč to (verali), kar smo prejeli od naših prednikov zastarela in okostnela navada, temveč pravo življenje po veri. Ostanjimo torej zvesti veri in običajem naših dedov in spoznati bomo pravo smer v življenju. Danes ne gre več za malenkostna vprašanja gre predvsem za to, ali naj še ohranimo in čuvamo sv. vero, ali naj zavladajo brezverski duh po naših vernih in dobrih kmečkih domovih!

Tudi mi smo romarji skozi puščavo. Okrog nas je vse polno prepado, toda nad nami je še vedno zvezda. Mi ne poznamo činčanja in obupavanja, tudi ne odklanjamo treznega razuma in čudodelne moči sv. vere. Nič bolj nismo zapušteni, kot so bili sv. Trije kralji v puščavi. Ista zvezda svetli tudi nam. Uravnajmo pot življenja po njej in potem smemo iti z mirnim srcem in čisto vestjo preko teh strašnih prepado, ki nas obdajajo. Zvezda sv. Treh kraljev je zvezda - vodnica vseh katoliških narodov in držav in je obenem zvezda-vodnica tudi našega malega in žilavega slovenskega naroda, ki ni in ne bo klonil in puštil, da bi mu iztrgal iz srca našo dražjo — sv. vero in zaupanje v Boga, čeprav so mi vedno grozile velike nevarnosti v najrazličnejših oblikah.

Velika in težka naloga čaka tudi nas, ki še živimo iz vere in po veri. Nikar ne recimo, da nas je malo! Poglejmo krmarja na ladji! On je sam, pa kljub temu odloča, v katero smer naj gre ladja. Če milijoni ne vedo za pravo pot, potem odloča oni, ki to pot poznajo. Prav v tem je velik pomen naše sv. vere in katolicizma. Ni v prvi vrsti na tem, koliko nas je, ampak glavno je to, da mi, kar nas je, gledamo z neomajno vestnjo na bethlehemsko zvezdo. Tudi mi imamo svoje slabosti in različna mnenja o marsičem. Smo sicer majhen in reven narod v primeri z velikimi narodi, toda mi imamo milost in zvezdo. Vsem je jasno, za kaj se borimo in čemu živimo. Čeprav smo preprosti ljudje, to pa le vemo, da z mamonizmom in materializmom ne bodo rešili državniški sveta iz sedanje težke stiske. Tudi vsa velika posvetovanja, ki ne vrše leto za letom in ki požrejo toliko milijonov krvavo prisluženega in pristradanega denarja naših kmetov in delavcev, ne bodo prinesla svetu boljših in lepših dni, če bodo delali ti ljudje brez Boga in zoper Boga. Naše preprosto kmečko ljudstvo se še vedno živo zaveda, da le z božjo pomočjo veliko zmoremo v javnem in zasebnem življenju in le od Njega pričakuje rešitve iz sedanje stiske.

Ne govorimo vedno o stiski, govorimo raje o zvezdi! Ne glejmo vedno samo po puščavi, temveč obrnimo pogled navzgor — na zvezdo-vodnico kot so storili sv. Trije kralji in prišli srečno do cilja! Upajmo, da bo tudi nam izšla nekoč zvezda, ki nas bo pripeljala k večnemu cilju — k Bogu.

Jože Podslivnik.

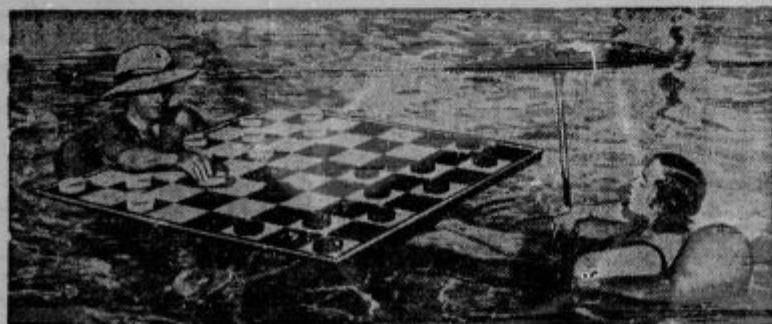
Osebe, ki se je o njih lansko leto mnogo govorilo: Od leve na desno: ameriški kemik Laugmuir, ki je prejel Nobelovo nagrado; nemški raziskovalec Paul Bauer, ki je bil odlikovan z zlato olimpijsko medaljo; Nobelov nagrajenec za medicino, sir Charles Sherrington; Gerhart Hauptmann, 70-letnik; sir John Galsworthy je prejel Nobelovo nagrado; ameriški boksar Jack Sharkey si je pridobil svetovno mojstrstvo; borec za indsko narodno osvoboditev Mahatma Gandhi je to leto dosegel v boju z Angleži nove uspehe. — Druga vrsta od leve na desno: Novi francoski državni predsednik Albert Lebrun; Franklin D. Roosevelt je bil z veliko večino izvoljen za predsed. Združenih držav; državni kancler von Papen, ki je nasledil Brüninga, a je zajadral v motne vode; general Schleicher, ki je za Papenom stopil na krmilo nemške državne vlade; Edvard Herriot, ki je v letu 1932 bistveno vplival na francosko politiko; angleška letalka Amy Johnson-Mollison je postavila nov letalski svetovni rekord, ko je preletela daljavo London—Kapstat in Kapstat—London; belgijski raziskovalec stratosfere prof. Piccard, ki se mu je tudi to leto posrečil vzlet v stratosfero; Adolf Hitler, voditelj nemških narodnih socialistov, je bil to leto na višku svoje moči, pa je koutčno omahnil; Gronau, ki je z uspehom preletel okoli sveta.

Barški sportniki so uvedli letos novo spoznavno igro, ki jo imenujejo monobob, ki se je baje izvirno obneslo, kar se tiče hitrosti vožnje.

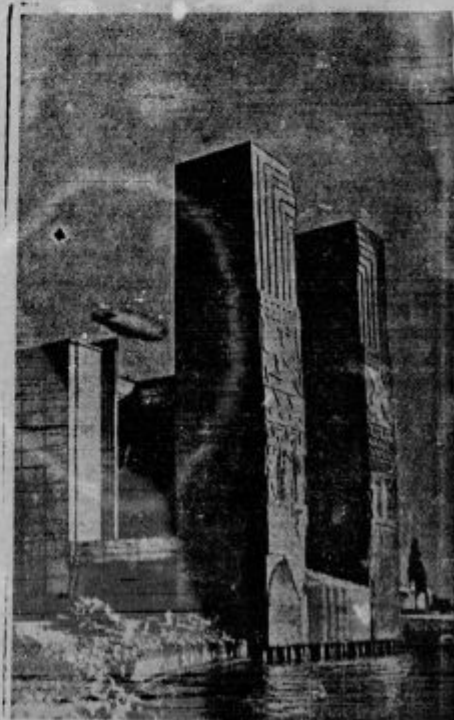
Senator de Jouvenel, katerega je francoska republika imenovala za svojega poslanika v Rimu. De Jouvenel je navdušen pristaš francosko-italijanskega zблиžanja.

bi »ubogih« Američanov. Medtem ko ves svet jebi pod pezo gospodarke krize in blodijo stotisoči »poselani« delavci za kruhom, se ameriški milijonarji brezskrbno zabavajo v sončni Kaliforniji.

KI INSERIRAJO V »DOMOLJUBU« KUPUJE PRI TVRDKAH,

Naročajte in čitajte naše katoliške liste: »Slovenec«, »Domoljub« in »Bogoljub«! - V vsako katoliško hišo katoliški časopis!

S čikaške svetovne razstave: Ta stolpa bova med drugim simbolizirala moč, ki jo nudi elektrika svetovnemu industrijskemu obratu.

PO SVETU

Katoliška cerkev

s Katoličani in komunisti razpravljajo. Katoliško-socialno društvo v angleškem Cardiffu prireja že več časa vsako sredo poučne se-stanke, ki se jih udeležujejo katoličani in komunisti. Razprave so živahne, a silno zanimive in uspešne. Na zadnjem sestanku je bilo 600 oseb, ki so pazljivo zasledovale besedni dvoboj med voditeljem zadnjega takozvanega »lačnega pohoda« delavcev v London in nekim znanim katoliškim socialnim politikom.

Italija

s Nekaj kar Mussolini ni dokazal. Kot protifašist je profesor Kajetan Salvemini izgubil italijansko državljanstvo. Ta čas predava na nekem vseučilišču v Ameriških združenih državah. Zadnje dni mu je Mussolini zopet podaril državljansko čast. Profesor Salvemini je to čast odklonil, saj ve, da ga bodo prvi dan, ko se vrne v Italijo, zaprli v fašistične ječe. Zato ne bo šel na limanice. Ameriški listi pri tej priliki pišejo, da je bil Salvemini zelo velik Mussolinijev prijatelj. Vendar pa je bil vedno nasprotnik fašizma in je kot poslanec l. 1920 celo očital Mussoliniju, da je ukradel 500.000 lir. Mussolini ga je povabil na dvoboj, ki ga je profesor sprejel pod pogojem, če Mussolini dokaže, da je nedolžen. Mussolini tega ni dokazal in tudi dvoboja ni bilo.

Bolgarija

s Kako spoštujejo ljudsko voljo. V bolgarskem glaynem mestu Sofiji so pred nekaj meseci znanali pri občinskih volitvah komunisti. Bolgarska demokratska vlada pa je zahtevala, tako pišejo od sodišča, da razveljavi pravilno izvršene volitve. Sodišče v Sofiji pa je odločilo, da so volitve izvršene v redu in po zakonu. Vzlic temu se vlada brani izročiti po-sle novi občinski upravi in se nadeja, da bo najvišje sodišče volitve razveljavilo. Če bi se to ne zgodilo, pa hočejo volitve razveljaviti s posebnim zakonom.

Avstrija

s Drobiz. V Repljah pri Pliberku so pokopali Zadnjakovega očeta. Ko je šel ono ne-deljo na večer bivši poslanec g. F. Krajgher v štebnu proti domu, ga je neznanec napadel in precej poškodoval. — 40 let že opravlja orga-nistovsko službo g. Franc Haderlap v Železni kapli. Zvezni predsednik ga je ob tej priliki odlikoval s častno kolajno. — Na Silvestrovo so igrali kotmirčani igro »Krečmar pri zvitem rogu. — Isti večer so v St. Jakobu ob Rožu predstavljali igro »Celjev ni«; na sporedu so bili tudi kupleti in petje. — Več tisoč va-gonov sadja ima letos Avstrija za izvoz. — Avstrijska vlada namerava vpeljati takozvano krizno doklado pri železnici. Hoče namreč po-dražiti vožnjo za 5 do 15 grošev in si obeta od tega do 4 milijone šilingov dohodkov. (1 šil-ing v običajnih razmerah 8 Din; en šiling ima 100 grošev).

Nemčija

s Mož brez želodca. Te dni je umrl v Bambergu v Nemčiji neki Neubaver, ki je že 11 let živel brez želodca. Mož, ki je odšel v večnost v 59. letu, se je leta 1921. podvrget težki operaciji, pri kateri so mu morali odstra-

niti ves želodec. Neubauerja, ki je vžival od tedaj le tekočo hrano, je zadela kap.

Ukralina

s Nova vojna bo, nato pa konec sveta? »Izvolenci božji — tako se imenuje neka ame-riška verska ločina, se skuša uveljaviti med Ukrajinci. »Apostoli« nove »vere« trdijo, da je bila svetovna vojna velik boj med Bogom in hudičem; prerokujejo dalje, da izbruhne v letu 1933 novo svetovno klanje, nato pa bo konec sveta.

Drobne novice

Obsedno stanje je proglašeno po vsej in-dijski Bengaliji.

311 mrtvih in 500 ranjenih je bilo o božič-nih praznikih vsled raznih nesreč v ameriškem Njuyorku.

23 Berlinčanov je hotelo izvršiti o božiču samomor.

Kobilice so uničile na Formozi 40 odstot-kov bombažnih in tobačnih nasadov.

43 odstotkov ameriškega proračuna je predvidenega v vojne svrhe.

30.000.000 milijonov brezposelnih je sedaj na vsem svetu.

Na 24 stopinj mraza je padel toplomer v Mali Aziji.

Dve zgornji nadstropji je uničil požar v modernem hotelu Britanija v romunskem Bu-kareštu.

Med ponkom je smrtno zadela kap dunaj-skega vseučiliškega profesorja dr. Kappelmacherja.

PLANINKA ČAJ

Bahovec ure uje slabo
prebavo in creprečuje
mnoge bolezni želodca
in črev. Zavihek Din 20-
v apotekah.

13 rudarjev je našlo smrt pri rudniški ne-sreči v rudniku, ležečem 30 km od madžar-skega Pečuha.

Hudi boji zopet divjajo med Kitajci in Japonci v Mandžuriji.

Polovico državnega proračuna pojde na Japonskem v vojne svrhe.

Španska bolezen se zelo širi po Angliji in Ameriki; 10.000 bolnikov je v sanem Nju-yorku.

Carinsko zvezo hoče vsiliti Italija Albaniji. Da dobi sredstva za vojno s Panagvajem je bolivijska vlada zaplenila zlato svojih bank.

Od 160 na 60 tedenskih vagonov je padel v zadnjem času izvoz madžarske živine v Italijo.

1500 trgovskih nameštencev je vsled po-žara brez službe v trgovskem delu španske Barcelone.

13 in pol milijarde frankov bo stal prekop, ki ga hoče zgraditi Francija med Biskajskim zalivom in Sredozemskim morjem.

Svoj ves z dragimi kamni obsesti prestol (1200 milijonov Din) namerava prodati perzijski šah.

Ker je vlada odpravila državno božično podporo je demonstriralo 2000 vojnih vdov po soljskih ulicah v Bolgariji.

Ker je Italija zahtevala nevtralnost v slu-čajju vojne, je Romunija menda odklonila ob-novo prijateljske pogodbe.

Za 2 milijona se je baje znižalo v zadnjem polletju število brezposelnih na vsem svetu.

Ker so mu očitali korupcijo, je bolgarski pravosodni minister Vrbano odstopil.

Davčni dohodki Amerike so se znižali v letu 1931 od 17 na 13 milijard.

Za 12 milijonov šilingov so se dvignile v novembru avstrijske hranilne vloge.

Samo še 9 milijard dinarjev ima ameriški bogataš Rockefeller.

Do krvavih pobojev je prišlo med Zidi in Arabci v Palestini.

Na hripi je obolet češkošlovaški državni predsednik Masaryk.

Za francoskega poslanika v Rimu je ime-novan senator de Jouvenel, navdušen pristaš francosko-italijanskega zблиžanja.

Romunski prestolonaslednik 11 letni Mi-hael je izredno debel in se težko premika; zdravniki pravijo, da je bolan.

4900 novih stanovanj bo gradila v letu 1933 dunajska mestna občina. Koliko ljubjan-ska?

Eno milijardo dinarjev za socialno-skrb-sitvene namene je postavila v proračun mestna občina na Dunaju.

19 milijonov funtov za brezposelne je do-datno sprejela angleška zbornica.

Debel sneg je zapadel v italijanski Lon-bardiji.

Veliko posojilo je dobila avstrijska repu-blika.

Do krvavih apopadov je prišlo pred bol-garskim parlamentom v Sofiji.

Priprave za veliko komunistično revolu-cijo so odkrili v Španiji.

Vsak sovjetski državljani bo imel počni list, zahteva ruska vlada.

Pevci so glasovali za državni proračun francoski socialisti.

Stalno zračno progo Rim—Solun—Var-šava—Odesa, uvede Italija.

50.000 Poljakov je zapustilo Francijo radi brezposelnosti.

424 milijonov dolarjev je vredna letošnja kanadska žetev.

Kmet. radio-predavanja v prvi polovici januarja

V prvi polovici meseca januarja prihod-njega leta se bodo vršila v radiju ta-le kmetij-ska predavanja: Dne 1. januarja, na novoletni dan je zjutraj predaval g. dr. Kern, ravnatelj bakteriološkega zavoda, o prvi pomoči pri ne-zgodah živine, popoldne se je pa vršil prenos z gospodinske šole v Sv. Juriju ob J. Razgo-varjala sta se o perutinarstvu, osobito o delu v kurnici, g. inž. Krapivšek, prof. Kmetijske šole, in gđ. Kolarič Mira, strokovna učiteljica gospod. šole. Na dan sv. Treh kraljev bo zju-traj govoril g. inž. Pirc, inspektor pri agrarnih operacijah, o vložbi zemljišč, popoldne bo pa nadaljeval g. inž. Sedar, banovinski referent, o smernicah za uspešno pridelovanje njivskih rastlin v Dravski banovini. Dne 8. januarja bo g. inž. Novak, gozdarski referent, govoril o le-tošnjih promovanjih pri živinorejskih selekcijskih zadrugah.

»Varčnost in gospodarstvenost me je iz-medirila. Odpovedal sem se alkoholu, nikotinu, gledališču itd., pa sem v desetih letih prihra-nil več kot 50.000 dinarjev.« — »Kaj pa boš s tolikim denarjem?« — »Te skrbi sem tudi rešen, kajti banka, v kateri sem imel naložo no, je šla po gobe.«

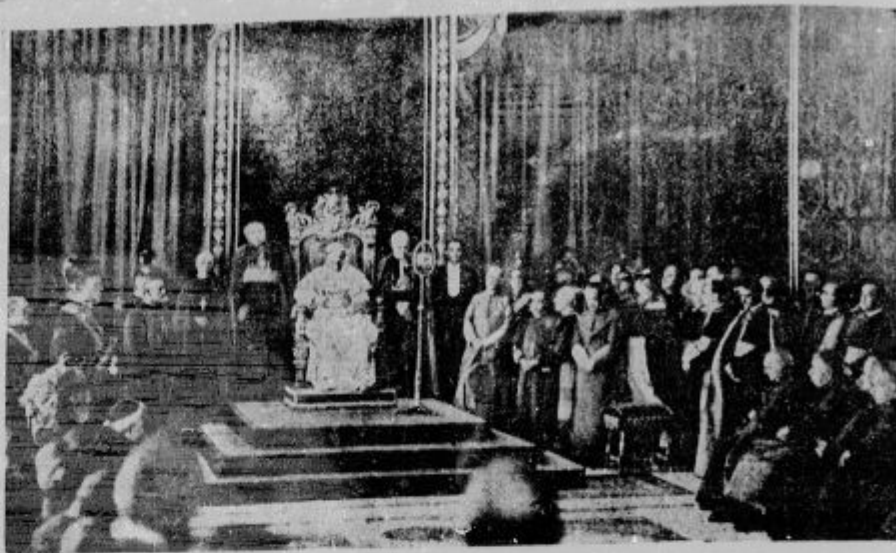
Hotel pri Sestri (Severna Italija) ima obliko starih grajskih stolpov in sprejema predvsem zimске sportnike na prenočišče. Okolica tega hotela je namreč odlično točišče za smuk.

Osma ruda sveta. Pogled na tako zvan Rockeitel-lerjev mestni okraj v Newyorku, ki so ga pravkar dovršili. Je to orjaški kompleks nebotičnikov, ki obsega upravne prostore za radio (zato se imenuje ta del tudi Radio-City), a je hkrati največje newyorskó zabavišče. Samo v gledališki dvorani bo prostora za 6200 oseb. Kolik je celoten obseg, moremo sklepati iz dejstva, da sta se morali umakniti dve ogromni stanovanjski četrti, da so se na njih razvalinah dvignili ti nebotičniki.

V vsako hišo Domoljuba!

81

Božična poslanica papeževa. Pres originalna slika pred božičnim govorom, katerega je imel papež v Vatikanu na sveti večer vesoljnemu krščanstvu in katerega so prenašale skoro vsa evropske radio-postaje

Masaryk obolel.

Predsednik češkoslovaške republike Tomaž Masaryk je obolel na hripi. Predsednik je star že 82 let, zato bi mu bolezen utegnila biti nevarna. Stanje častitljivega bolnika je zadovoljivo.

Angleški kralj Jurij V. je pred kratkim govoril v mikrofón radio-postaje s kratkimi valovi 400 m. Hljonom podanikov britskega imperija

Na planine! Kot pri nas je šlo tudi v Nemčiji takoj ob prvem snegu vse na skice, staro in mlado

rigolanjem zemlje okrog njega. Če ni več kot 5 stopinj mraza, režejo cepice koščičarje (breskev, marelic, češpelj itd.) in jih denejo v pesek v klet. Pospravljajo posodo za obiranje sadja. Prekopavajo kompost in ga zalivajo z gnojnicjo. V kleti pretakajo sadjevec ter pa jo, da ne pride preveč v dotiko z zrakom, ker bi tekočina izgubila preveč prijetne ogljikove kisline. Ostrojo kolje za vinograd in ga impregnirajo. Zapolnjujejo sode. — Ali so kurniki snažni in dovolj topli? Kura ne spada v lfev. Dajmo kuram poleg žita in tople vode, tudi kaj zelenega, pa tudi zdrobljene jajčne lupine, zmlete kosti in klajno apno. — V Mali Loki na Dolenjskem bodo gojenke te dni prale, likale perilo, čistile madeže na obleki itd. Ta zavod ima recept za izvršne domače sadlame. Prosimo p. n. vodstvo gospodinske šole, da nam ga pošlje, ker ga po radiu nismo mogli ujeti v celoti.

d Kitajska misijonska razstava se vrši v ljubljanskem Unionu do 6. januarja leta 1933. Odprta je vsak dan od 9—19. Vstopnina 2 Din.

d Prvi obrok razlike, ki jo že več let dolguje država nastavljenem železniške delavnice in drugih železniških obratov je bil izplačan za božič. Sledilo bo še 9 obrokov, ki pa so nizki, da se v skupnem zaslužku dokaj malo poznajo.

d Znižane cene za kvas. Radi konkurence viške tovarne kvasa g. Zalokarja, je kvasni kartel znižal cene kvasu od 31 na 27 Din za vse kraje v državi. V Zagrebu sicer znaša cena 22 Din.

d Ker je alinavka in parkljevka ugasila, se je 4. januarja 1933 vrtil v Ljubljani zopet redni živinski sejem.

d Kakor nekdanj... V »Pohodu« čitamo: V ljubljanski kavarni Emoni se zbira vsak dan popoldne simpatična damska družba Slovencev, Hrvatov in Srbkinj. Med njimi so žene univerzitetnih profesorjev, višjih častnikov itd. Če poslušnete, boste slišali, kako vedno govore v blagolasi nemščini. Ugledne in spoštovane prizadete dame naj to v bodoče opuste, da jih ne bi morali imenovati v našem listu. Tudi njim je potrebna radikalna metla. — Sicer je pa splošno znana, da se tako zvana boljša družba zelo rada poslužuje tujk v svojih pogovorih. Menda jih je sram, da bi lepo po domače govorili, kot jih je mati naučila.

d Novo kemično tvornico namerava postaviti v Kranju g. Berjak Franc. Dne 16. januarja se vrši potrební komisijski ogled.

d 600 brezovih metel hote nabaviti celjska mestna občina. Ponudbe kolkovane s 5 Din je vložiti do 14. januarja 1933 na mestno načelstvo v Celju.

d Svina z dvema srci. Ta izreden slučaj je ugotovil neki spehar na Hajdini. Pri raztelesenju zaklane svinje je namreč našel v drobovju dve popolnoma običajno razviti srci. Ta nenavaden slučaj je javil ptuškemu občinskemu veterinarju (živozdravniku), ki je srce preiskal ter ugotovil, da sta res povsem običajno razviti, samo s to razliko, da je delovalo le eno srce, dočim drugo ni delovalo, čeprav je bilo sicer popolnoma razvito.

d Nov poštni urad so otvorili na Dolenjski cesti v Ljubljani. Ima tudi brzojav in telefon.

d Novega najemnika dobi s 1. aprilom restavracija hotela Union v Ljubljani.

d Davica se hit po raznih krajih Slovenije v vedno večjem obsegu. Bolezen se je razpasla v letu 1930 na preko 1700 slučajev — 10% umrljivosti. V letošnjem letu je to

Če vzrok ti je znan, ne boš dolgo bolan.

To je glavno pravilo zdravilne umelnosti, temu se pa pridružuje pregovor: »Če se bolezen pojavi, povprašaj najprej kaj že odec pravic, kajti kakor pričajo tucetletna opazovanja, je želodec največkrat vzročnik tudi takih bolezenskih pojavov, ki so za nevedce oko videti brez vsak h zvezi z želodcem.

Končno pa ne more biti vsakdo pouden o postanku vseh bolezni in tore ne more vsakdo vedeti, da nastanejo n. n. tudi moli in mnoge druge kožne bolezni zaradi pomanjkljivega delovanja želodca in črev, ravno tako kot imajo pasprotni poavi, kakor hujanje, debelenje skoro vedno vzrok v nerednem delovanju prebavnih organov.

Tudi neredno vrtenje krvi, ki povzroča toliko obolenj, se skoro vedno nanaša na bo-an želodca in črevesja, kakor tudi bledica, slabost, slabokrvnost, nespečnost, prerano staranje itd., ker vse to je v zvezi s krvjo, kri pa je življenje. Samo zdrav želodec in zdravi prebavni organi lahko proizvajajo in ženejo zdravo kri po telesu.

Tudi poapnene žile in starostna nemoglost imata svoj vzrok v pomanjkljivem kroženju krvi. Zbog tega je dolžnost bontih kakor tudi zdravstvih, starih in mladih, čistiti prebavne organe tako kakor se mora čistiti vsak stroj, da redno deluje.

In če nastopijo motnje, kakor — pomanjkanje teka, bel jezik, slab okus, slab duh iz ust, neraz ožčenje, kolcanje, zgaga, glavobol, zlata žila, hipna slabost, motnje v jetrih, vranici in ledvicah, slabno čiščenje ali celo zaprtje, potem sicer ne oklevajte, temveč telo dobro očistite s prizanim sredstvom »PLANINKA« čajem Bahovec, ki je sestavljen večinoma iz najboljših plantinskih in zdravilnih zelišč.

Zahtevajte pa v lekarnah izrečno »PLANINKA« čaj Bahovec, ki se ne prodaja odprto, temveč samo v zaprtih in poslabiranih paketih po Din 20— in z napisom proizvajalca:

Lekarnar Mr. L. Bahovec

Ljubljana (Kongresni trg)

Odobreno od Ministrstva za narodno zdravje v Beogradu, S. Br. 13590 od 10. julija 1933

število se narastlo. Cepljenje proti davici, ki ni prav nič nevarno, se je deloma že in se bo še izvršilo v ljubljanskih okoliških občinah.

d Oslovski kašelj se je pojavil v občinah Cerklje in Sv. Križ, deloma tudi v Krškem. Zlasti napada dojenčke.

d Cepljenje proti škrlatinki in grizi. V mesecu novembru je cepil Higijenski zavod v Ljubljani v občinah Velike Poljane in Dolenja vas 600 otrok. Proti grizi je pa bilo cepljenih v črnomeljskem, novomeškem in prevaljskem okraju preko 2000 oseb. Griza je po cepljenju povsod prenehala.

d Proti kozam je bilo cepljenih v l. 1931. v Jugoslaviji 861.133 oseb (od teh 421.406 ponovno), v Dravski banovini 63.125 oseb (od teh 34.847 ponovno).

d Nov davčni urad otvorijo v Kozjem pod pogojem, da ta občina sama preskrbi davčni upravi brezplačne prostore, razsvetljava in služabništvo.

d Pasji kontumac je razglašen v Celju in v okolici.

d Kaj je doseglo trgovanje v preteklem letu. »Trgovski list« omenja: 1. Obrtni zakon, ki je v glavnem upošteval vse želje gospodarskih krogov. 2. Padec žitnega režima. 3. Padec zakona o pobijanju draginje. 4. Preuredbo zbornice. — Kaj pa so kmetje dosegli?

d Knjige za izseljence. Prosvetna zveza v Ljubljani je 24. decembra odposlala kot božični dar 11 zabojev knjig in sicer v Francijo dva zaboja, v Belgijo in Holandijo po en zabojo, v Argentino en zabojo, v Niš in Skopje skupaj 6 zabojev.

d Naloga trgovstva na novo leto so po »Trgovskem listu« sledeče: 1. Boj proti kartelom. 2. Boj proti predpravicam zadružnih in konzumnih trgovin ter gostin. 3. Boj krošnjarstvu. — Kaj bodo pa kmetje zahtevali?

d Dvajseto leto izhajajo v Slovenski krajini večinoma v tamošnjem slovenskem narečju pisane »Novine«, ki jih ureja bivši poslanec g. Jožef Klekl. Naj jih spremlja še nadalje božji blagoslov!

d Preko 100.000 Din je darovala posojilnica v Narodnem domu v Mariboru mariborskemu sokolskemu naraščanju. Vsa naraščajnik je dobil 100 Din ko vlogo v hranilni knjižici.

Med brati Hrvati

d 12 parov se je poročilo na en dan in sicer na Stefanovo v katoliški katedrali v Sarajevu.

d Okoli 40.000 trgovskih in 1200 industrijskih podjetij je v Savski banovini

d Nov mnogoobetajoči slovenski pevec g. Janče Franci je nastopil te dni v ožjem krogu v Zagrebu in je s svojim krasnim junaškim tenorjem izzval pri vseh zaslužno pohvalo in občudovanje.

d 100 dijakov je bilo odpuščenih v prvem polletju zaradi slabih ocen na subotički gimnaziji.

d Povest o zgrizenih bankovcih. Bogat posestnik Dušan Jagerović v Veliki Kikindi je imel prihranjenih 200.000 Din. Ker ni zapal denarnim zavodom je denar izročil svoji ženi, da ga skraja na varnem kraju. Žena je dala denar v vrečo, ki jo je imela v kamri.

Delj časa nista niti mož niti žena pogledala po denarju. Nedavno je Jagerović kupil večje zemljišče, ki ga je bilo treba takoj plačati. Šel je v kamro in segel v vrečo po denar. Na svoje veliko začudenje pa je našel bankovce vse razgrizene od miši. To ga je tako raztogotilo, da je hotel ubiti svojo ženo in je ta komaj ubežala razjarjenemu možu. Jagerović je nato šel na podstrežje in se obesil. Domači s slutili nesrečo in so šli za njim. V zadnjem hipu so odrezali vrstico in tako rešili Jageroviča. Pri okrajnem načelniku je Jagerović opisal svojo nesrečo in tam so mu rekli, da bo v Narodni banki dobil neke odškodnino za razgrizene bankovce. Medtem ko je bil mož pri okrajnem načelniku, je pa preplašena žena zakopala razgrizene bankovce v gnoj in ko je čez nekaj dni hotel Jagerović odnesti denar v banko, ga je izkopal iz gnoja; ostanki bankovcev pa so bili popolnoma uničeni, tako da je izgubil vseh 200.000 Din. Zopet en nauk za nas vse: Ne držimo po nepotrebnem denarja doma!

d Nova potrebna župnija. Kakor znano, spada Sušak pod trsatsko župnijo. Zadnji čas so začeli razmišljati, da bi Sušak odcepili od trsatske župnije in bi se ustanovila nova župnija na Sušaku. Senjski škof dr. Starčević je poslal mestnemu načelniku na Sušaku spomenico, v kateri obširno dokazuje, kako je potrebna ustanovitev nove župnije na Sušaku. O zadevi bo razpravljalo mestno zastopstvo.

Prof. dr. Josip Hohnjec iz Maribora, bivši državni poslanec, je praznoval te dni 60letnico rojstva.

Iz naše prestolice

d Novi bankovci po 1000 Din pridejo v kratkem v obtoč. Stari bankovci ostanejo do nadaljnjega v veljavi.

d Belgrajski nadškof dr. Rafael Rodič je preživel božične praznike v največji tihoti v frančiškanskem samostanu v Subotici. Dne 24. decembra zvečer je cerkveni knez s spremstvom prišel v Subotico, dne 27. decembra pa se je vrnil v Belgrad.

d Radi slabega uspeha so odpustili z belgrajskih gimnazij na koncu prvega polletja 344 dijakov in dijakinj.

d Za načelnika oddelka za srednje šolstvo v prosvetnem ministarstvu je imenovan g. Balublić, ki je bil dosedaj gimnazijski ravnatelj v Novem Sadu.

g

d Dovoljenje za točenje alkoholnih pijač. Davčni oddelek finančnega ministristva je izdal tole pojasnilo: Finančne oblasti ne bodo več zahtevale za izdajo dovoljenja za točenje alkoholnih pijač od prosilca dokaza o njegovi osebnih sposobnosti, temveč bodo izdajale dovoljenja na podlagi dovoljenja, ki ga izdajo pristojne oblasti na podlagi obrtnega zakona in na podlagi predloženega potrdila o plačilu neposrednih davkov.

d Letos poteče 25 let, odkar je bila v Podgorici v Crni gori ustanovljena gimnazija. Časopisi trdijo, da je ta gimnazija, kar se tiče števila dijakov, ena največjih v državi.

d Kaj pa trošarina na električni tok. Davčni oddelek finančnega ministristva objavlja to pojasnilo: Za števce ni treba imeti matične knjige, temveč morajo biti števeci plombirani ali od kontrole mer ali pa od same električne centrale. Organi finančne kontrole bodo plombirali samo one števce, ki niso plombirani niti od kontrole mer niti od električne centrale. Po pojasnilu finančnega ministristva ni nihče oproščen od plačevanja trošarine na električni tok, niti državni uradi. Trošarina na električni tok se mora eksekutivno izterjati od potrošnikov in ne od proizvajalcev toka.

d Rečni promet so ustavili na progi Novi Sad-Vukovar ter Belgrad-Dubravica.

d Nekaj žalostne statistike. Tako mnogo zločinskih akcij, ki so se pripetile v teku zadnjih treh mesecev na jugoslovanskem ozemlju, sili vsakega zavednega državljanu k resnemu premišljevanju. Goli podatki slučajev v dnevih: 6. septembra, ko je komitska petorka prekoračila mejo pri karauli Tuturovica v carevoselskem okraju in je bila odbita od naših graničarjev, pa se vrnila v Bolgarijo; — 17. septembra, ko je komitska trojka hotela prestopiti našo mejo na Javor Čuki, pa je bila odbita zaradi streljanja naših graničarjev in jo iste noči ponovno hotela prekoračiti mejo; — 28. septembra, ko so štirje bolgarski komiti naleteli na našo stražo pri Golem brdu v okraju Babušnica, pa so bili zaradi streljanja odbiti in pustili na našem ozemlju peklenški stroj in bolgarsko vojaško pelerino; — 27. septembra, ko so bolgarski banditi poizkusili vdreti na naše ozemlje pri karauli Omer v carevoselskem okraju, pa so jih naši vojaki odbili, dalje istega dne enak poizkus pri Trnčici obmejni postaji; — 29. septembra, ko je bolgarska desetorka komitov v bosiljgradskem rajonu pri karauli Vojvoda Putnik prekoračila našo mejo ter je pričela borbo, v kateri je padlo preko 180 strel in so streljali celo iz bolgarske karavle Car Asparuh na našo karaulo; — 30. septembra, ko je bil izvršen atentat s peklenškim strojem na belgrajski oficirski dom in je padla celo nedolžna žrtev, žkode pa je bilo preko 100.000 Din; — 1. oktobra, ko je vojaška straža iz Petačincev in Iskrova, okraja caribrodskoga, ubila nekega neznanca in našla pri njem tri bombe z znakom V. M. R. O. in mnogo municije; — 29. oktobra, ko je več banditov, preoblečenih v našo graničarsko uniformo, napadlo žandarmerijsko postajo Dukat in izstrelilo preko 100 nabojev na našo stražo; — 4. novembra, ko je grupa komitov na Posinemu poskusila prestopiti mejo, pa je bila odbita, eden med njimi celo ubit; — 18. decembra, ko je bolgarska banditska petorka poizkusila na obmejnem carevoselskem sektorju prestopiti mejo, pa je bila odbita in je odvrгла od sebe v begu mnogo municije. Pa še nebroj drugih manjših pripetljajev, med nji-

mi še značilnejši napad na žandarmerijsko postajo Brušane v Liki, nam dokazujejo, kaj je leglo in sedež teh zločincev.

d Dobro toaletno mila ne sme samo prijetno dišati, mora temveč tudi po svojih sestavinah v medicinskem smislu delovati očiščujoče na kožo. Samo tako lahko koristi pri negovanju telesa. Ravno zato so Fellenjeva Elsa-mila zdravlja in lepote tako cenjena. Paket s 5 vrstami mila za 52 Din brez davčnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Fellenju Stubica Donja, Elzatrč 16, Savska banovina.

Dr. p. Regalat Cebulj, bivši frančiškanski provincijal iz Ljubljane, je odšel v Rim, kjer bo vršil službo apostolskega penitencijarja.

Nesreče

d Vse poslopje je pogorelo gosp. Martinu Korenu v Kočnah pri Gornji Polskavi.

d Zidanica je zgorela na vinorodni Lubenski gori posestniku Kovaču iz Gradišča pri Novem mestu.

d Ko je na strehi lovila mačko. Te dni se je v Novem Sadu pripetila čudna nesreča. 22letna mizarjeva žena Julijana Tuha je padla s pet metrov visoke strehe na tla in obležala mrtva s polomljenimi udi. Julijana je na strehi lovila svojo mačko, ki ji je ušla od doma.

d Se je preveč približala štedilniku. V Pokupski luki pri Karlovcu so starši pustili 4 letno Slavico Konjič samo doma v kuhinji. V kuhinji je gorelo v štedilniku, kateremu se je otrok preveč približal, tako da se mu je vnela obleka. Ko so starši prišli domov, je bila deklica ena sama goreča baklja. Brž so jo začeli polivati z vodo, česar bi seveda ne smeli. Otrok je kmalu nato v strašnih bolečinah umrl.

d Vlak je do smrti povozil 20 letnega hlapca Dobrota Karla, doma pri Bizelskem.

d Vlak je do smrti povozil Podobinski Henrika, mizarkega pomočnika iz Podgorice pri St. Vidu.

d Nenadoma se je znašla pod vlakom. V Baraniji se je te dni pripetila huda prometna nezgoda. Mijo Čosić in njegova žena Stana sta šla na vse zgodaj jutraj ob železniški progi

Za njima je privozil vlak. Iz do sedaj še nemanega vzroka se je žena nenadoma znašla pod vlakom, tako da jo je povsem razmesaril. Mož je hotel ženo v zadnjem hipu potegniti izpod vlaka, pa je vlak podrl še njega in mu prizadel težke poškodbe, da so ga morali v brezupnem stanju prepeljati v bolnišnico.

d Večje in manjše nesgode. Na cesti je padel in si zlomil nogo 69-letni Franc Stanjko, tujav v ljubljanski mestni klavnici. — V trboveljskem rudniku se je pri delu hudo ponesrečil 28 letni rudar Zavrl Ludvik. — Ko je padel z drevesa, je dobil hude poškodbe 27 letni delavec Albert Zvižgaj v Trnovljah pri Celju. — Hlod je zmečkal nogo 32 letnemu posestniku Antonu Zuglju iz Drašičev v Beli krajini. — Pri padcu s skednja si je zlomil roko 61 letni zasebni uradnik Ivan Gradišek iz Cirkič na Gorenjskem. — Pod voz je padel in si zlomil nogo delavec Vinko Čuden od Sv. Križa pri Kranju. — Težko nakovalo je padlo na nogo in jo stilo 69-letnemu užitarju Valentinu Pavčniku v Mostah pri Ljubljani. Na nenačuden in grozen način se je oni četrtek ponesrečil 12 letni kajzarjev sin Vinko Jamnikar iz Gorice pri Dobrni. Vinko je plezal po domači zidanici, kjer je padel z odra. Med padcem pa se je vjel za kavelj v zidu. Kavelj ga je zagrabil za kost nad desnim očesom in mu jo odtrgal. Deček je prišel včeraj v ljubljansko bolnišnico. Pohabljen bo vse življenje. — 12 letni Josip Simčič, kajzarjev sin iz Planine pri Rakeku, je padel tako nesrečno, da si je zlomil desno nogo. — Na poledici je padla in si zlomila nogo 40 letna delavčeva žena Marija Kraljičeva iz Ljubljane. — Prate desne roke si je po nesreči odžagal na krožni žagi v Kamniku 23 letni Oton Radej. — Pri sankanju si je zlomila nogo Kralj Ljudmila iz tabje vasi pri Trbovljah.

Novi grobovi

d Novi grobovi. Na Tepanjskem vrhu je umrl g. Franc Napotnik, brat rajnega lavantinskega škofa. — V Kočevju je umrl upokojeni dacear g. Andrej Levstik. — V Slivnici je zapustil solzno dolino 90 letni Miha Kristan. Na Jesenicah je zatisnil na veke oči gozdar g. Karel Višnar. — V Mariboru je odšla v večnost ga. Angela Novakova roj. Petovarjeva. — V Bizoviku so položili na mrtvaški oder posestnika g. Ivana Briclja. — V Novem mestu je zaspala v Gospodu ga. Eleonora Smola roj. Guštin. — V Ljubljani so djali v grob go. Meleno Praunseis roj. Brandstätter. V Lukovici so pokopali gostilničarja g. Gustava Vidica. — V Gorenji vasi pri Ribnici je mirno v Gospodu zaspal posestnik g. Mihael Jeriha. — V Ljubljani so pokopali 90 letnega Franca Valentiča. — V Mostah pri Ljubljani je umrl posestnik g. Ivan Bitene. Naj počivajo v miru!

Razno

d Prikrejevalne tečaje za krojače in šivilje v Ljubljani prireda banska uprava, referat za pospeševanje obrti, Stari trg 34-I. Tečaje bo vodil obrtni učitelj g. Knafeč Alojzij. Kdor se še namerava udeležiti, naj se ustno ali pisnično takoj prihlasi referatu, Ljubljana, Stari trg 34-I, najkasneje do 10. januarja 1933. O prirobnostih se bo vsakega priglasenca pišmenoma obvestilo.

d Ker je ponarejal srebrnjake po 20 Din, je bil obsojen pred mariborskim sodiščem na 18 mesecev strogega zapora Alojz Ranko, ključavničarski pomočnik iz Petancev.

d Na Rakeku so ga ujeli. Pred senatom okrožnega sodišča v Mostarju je bil obsojen na 3 leta težke ječe bivši upravitelj Nikola

„Haarglanx“ je enakega pomena za lasno higieno.

Kako ostanejo lasje zdravi? Z rednim ispiranjem s sredstvom »Črna glava« — Haarglanx — po vsakem umivanju glave. Sredstvo »Haarglanx« ravna in proti omehčane lasi in odstrani vse alkalne ostanki v lasih. Lasje se na ta način nevtralizirajo, postanejo prožni ter zablistijo v čistem sijaju. Za lasje je to prava pomlajevalna kopel. »Haarglanx« je priložen vsakemu savojčku »Črne glave«, zraven pa so tudi praktična očala proti peni, ki omogočajo umivanje glave z odprtimi očmi.

Mandič. Mandič je nekega dne izginil in z njim vred 85.000 Din. Na Rakeku pa so ga ujeli, ko je hotel pobegniti v Italijo.

d Eden najbolj zdravih čajev, sestavljen iz naše najboljši, dobro poznane planinske rastline, je »Planinka-čaj-Bahovec«. Skoraj ni mesta v naši državi, kjer ga ne bi poznali in zelo malo je takih sredstev, ki bi si v tako kratkem času pridobili toliko priznanj. Uporablja se proti različnim prebavnim in želodčnim motnjam, za čiščenje krvi in zboljšanje krvnega toka, proti motnjam v jetrih, ledvicah in čreveh. Deluje popolnoma naravno in blagodejno, tako, da ga lahko tudi občutljive osebe prenašajo. Planinka čaj proizvaja lekarnar L. Bahovec v Ljubljani. Poznajo ga tudi že v sosednjih državah kakor tudi v prekmorskih krajih.

Ona: »Luka, pa bi vendar že popravil streho na skednju.«

On: »Saj jo bom, jutri.«

Ona: »Jutri, jutri, že cel teden praviš samo jutri.«

On: »Držim se tega, kar rečem, ne pa danes tako, jutri pa drugače.«

RAZNO

Ptičji varuh. Na Dunaju imajo posebnega policijskega psa, ki je specialist pri odkrivanju limanic za ptice. Že od daleč voha limanice in redno izsledijo zločinske lovcе, ki limanice nastavljajo. Nedavno je našel pes za svoje zaupne odlikovan od odra za varstvo živali. Zato odlikovanje je dobil ovrtnik z napisom: »Uspesno zaščito gozdnih ptic«.

V prijetnem zavetju. Na pomlad so bile mnoge ptice, ki so priletele na južnih deželi neprijetno presenečene, ker jih je zajela polna zima, ki je nastopila po par tednih pomladnih dneh. Tako je bilo v Loki pri Zmumu. Ko so tja priletele ptice, je celi dan snegilo. Ptice, kakih 30 po številu, so si polskale nenotično v spalnici trgovca Frca Gajška. Z velikim veseljem so hli denavadni gostje sprejeti ter so srečno preželi noč, zjutraj pa veselo odleteli v prosto naravo.

Dve bistvi sta potrebni do napredka: pamet in denar.

† Jerneja Andrejke Mladostni spomini

Boštjanov oče so si izbrali najlepšo kravo, ji vrgli štrik okoli rogov in jo gnali domov. Nesreča je bila zapečatena, a kmalu se je zmanjšala, ko se je izvedlo, da je zarubljena krava Čehtanova. Čehtanov oče in Boštjan iz Pehčanije sta si bila brata; poravnava bo torej lažja, so si mislili pastirji in podili sito živino proti domu. Prišedši domov so postavili krave v hlev ter šli spat. Toda oče Boštjan jim je bil za pelami. Hudo je razsajal in kričal po Dolenjah. Na to vpitje so prihiteli gospodarji in popraševali, kaj se je zgodilo, ali se je morda Pehčanija podrla? Boštjan jim vse razložil in zahteva veliko odškodnino; ako jo ne dobi, bo tožil pri sodniji. Ker pa je bil udeležen njegov brat, se je po dolgem pogajanju omeščal in sprejel primerno odškodnino. Hudmanov oče, ki je imel največ krav, je plačal 5, Bilenc 4, Čehtanov in Pir po 2 goldinarja odškodnine. — Zarubljeno kravo je potem Čehtan dobil nazaj.

Krave so imele za žeganje okusen in obilen zajtrk, pastirski poniglavi pa so dobili namesto boba, potice in štrukljev gorke batine; posebno pri Hudmanu je znana smrekova nezlomljiva šiba pela pastirskom žeganasko pesem, okoli nekega prijemljivega, a neizrekjivega dela telena.

Selo Stegné, Erjavček, pastirski boj, rekovnjaška poroka.

Kakih 300 metrov južno od Dolenj stoji na majhnem brdu tri hišice, ki so, kakor kažejo napisi na hišnih deskah, danes zaselje za-se. Zaselje se imenuje Stegné.

Ime mu je najbrž dala narava sama, ker predstavlja brdo, na katerem stoji, v širšem pomenu besede vzeto »stegno«. — Od srednjega, gorskega života v Vrhpoljah se namreč cepita dve stegni: severno čez Pehčanijo, Zagorjke, žiške in rovske višave ter se izgublja v radomljiško polje, — južno stegno, na katerem stoji omenjena vasica, se pa razprostira čez Vrhovski greben, Čehtanov hrib, Stegné, Hudmanov gozd, Kovačev gozd in Repet ter prehaja v čemšeniško polje. V rogovili teh dveh stegen so vasi: Vrhovlje, Dolenje, Zagorica, Žiče in Rova. Mogoče pa je, toda manj verjetno tudi, da so imenovali naselbino po gospodarju srednje hiše, ki se še danes piše za Stegnarja.

Prav za prav spadajo Stegné k Dolenjam; to dokazujejo tudi hišne številke 7, 8, 9, ki se vrstijo za dolenjskimi 1—6. Tudi svet, na katerem stoji koče, kaže na prvi pogled, da je bilo zemljišče št. 7 (Anderlé in št. 8 (Stegnar) last Bitenca, zemljišče št. 9 (Goleš) pa last Hudmana iz Dolenj. — Posestnika Bitenc (Sušnik) in Hudman (Andrejka) sta že od starine imela hlapce, ki so pomagali pri kmetakem delu; da jih še bolj privežeta na to pomoč, sta jim Bitene in Hudman odstopila za male denarce kos zemlje, na kateri so potem postavili svoje borne, lesene koče, ki se še danes ne morejo dvigniti, da bi bile zidane. Kdaj je nastala ta naselbina, naenkrat ali polagoma, koča za kočo, se ne da natanko dokazati, na vsak način pa gotovo pred par sto leti, ker najdemo n. pr. že v 17 stoletju nekega Gorjupa kot Hudmanovega osebenkarja (>Hintersaß<) zapisanega v urbarjih stolnega kapitlja v Ljubljani.

Ker poznamo sedaj zanimivosti te male, od Dolenj odvisne vasi, si oglejmo nekoliko nje bližnjo okolico. Kakih 7—8 minut hoda južno od Stegen v gozdni nižavi stoji trda sivkasta skala; izpod nje izvira studenček, ki ne ve, kam bi se obrnil, zato mu voda zastaja in dela

V tuški legiji

(Življenje dveh Slovencev v Afriki.)

(Nadaljevanje)

Po štirinajstih dneh, ko je bil cepljen proti vročini, je odšel v Sidi-El-Hani, t. j. vojaški tabor v puščavi, kjer se vrši rekrutsko vzbujevanje za vse novince. Pusti je ta kraj. Razen kmečarje v arabskem pomenu besede ne vidiš nič okoli kot sam puščavski pesek. Tu si prvič prepuščen volji svojega konja, ki ga moraš jezdit. Ko te tu nekoliko izvežbajo, te pošljejo nazaj v Soussa kot vojaka, ki že nekaj zna in sedaj že delaš vaje kot star legionar. Težko sem pogrešal svojega novega tovariša. Sam sem bil zopet in misli so mi vedno in vedno uhajale domov. Po par mesecih mi piše, da v kratkem pride tudi on v Soussa.

Pomlad. Veliki spomladanski manevri se pričenejo. So to manevri, ki se jih udeležijo vse mogoče moderne čete francoske kolonialne vojske in pa tudi »Saharijanci«, to so arabski jezdeci kamel in gnujanci arabska konjaka policija s svojimi plavimi burnusi. Lepo je na manevru. Vidíš nove kraje. Burno življenje, čeprav je naporno! Hitro smo bili pripravljeni za manevre. Vse mogoče stvari, ki jih rabiš, si dobil v skladišču in vse to pripel na sedlo.

V nedeljo zjutraj je bilo. Alarm! Hitro vstanemo in oedlamo konje. V par minutah smo že stali na zbornem mestu v popolni vojni opremljeni. Še kratke poudar in odjahali smo. V mali oazi kakih 50 km od Soussa smo se sestali z omlino iz Sidi-El-Hani. Slučaj je hotel, da je moj tovariš bil dodeljen našemu oddelku. Tako sem lahko človeku, ki še ni dobera poznal tučnega življenja, pomagal kot starejši in izkušenejši v mnogih slučajih.

Preko noči smo se ustabilili; postavili konje v manevrsko stajo, postavili šotore in se razgubili po različnem delu. Srečevali smo različne čete, ki so enako kot mi odhajale na zbirno mesto. Tanki, oklopni avtomobili, topništvo, pešci...

Drugo jutro naprej! Dan na dan smo tako delali, celih 14 dni, dokler nismo prišli 600 km daleč do Ketene, kjer je bilo glavno zbirališče za vojaške vaje.

Ketena leži že blizu italijanske tripolitanske meje. Srce nam je pričelo nemirno biti. Rešitev morda ni več daleč od nas. Pojimo preko mejne. Riskiramo življenje za svobodo!

Midva kot mlada vojaka sva bila še nevspešna

manevrskega življenja in dela, zato nama je šel oddelku povsod delati seprilke. Tudi oni Nemec je bil nesrečen, bil je že na vojaškem vojnem sodišču in bo moral 3 leta preko roka zastoj služiti. Hotel je svobodo, hotel se je rešiti ječe. Menili smo se, kako bi pobegli, oprežno povpraševali okrog, kje gre pot in kako daleč je. Našli je bil storjen.

Velika legionarski slavnost. Stoletnica obstoja legije. Ves dan odmor, približek pri hrani in pijanju... Uporabila sva to lepo priliko in se ponoči neopazeno izmuznili iz tabora in izginili v izsušeni grapi. Misliha sva si: zbogom legija, vrata prostosti so nam odprta. Nisva si pa misliha, kakše neprilike nama lahko pridejo napoti. Pa so nama tudi prišle, vkljub temu, da sva bila obilno preskrbljena z vodo in jedjo.

Pri nas doma je ob poti ali cesti vsakih pet do deset korakov žuborel bister studenček, kjer se okrepiš s hladno vodo, stoji košato drevo, kjer se okrijaš v senco pred pripekajočim solncem. Tu pa morjaš za vodo leteti kilometre in kilometre in že ta je nepitna, topla in nečista. Sence ne najdeš, solnce pa pritiska s tako silo, da kar vidiš, kako se v zraku trese oni znani afriški nočni zvoki. Tudi

Trije slovenski fantje, ki služijo v francoski tujski legiji v Tunisu, pozdravljajo vse čitatelje.

v Keteni smo morali vsak dan dvakrat jahati 15 km daleč, da smo lahko napojili konje. Košilo se je kuhalo. Bilo je kuhano, toda ko si zajel iz posode, si imel usta polna peska, ki ga je nanesel šotore, ki Hše nobene, le tu pa tam boren arabski šotor, ki je bormajski kot pri nas najzlaščki ciganski šotor. A še pred tem bormaj šotorem se moraš skriti, ker če te le opazi Arabec, te takoj proda za 15 frankov žandarmeriji.

Na obzoru se je že delal dan, ko sva se oprezno in počasi plazila za bičevjem dalje po grapi, oprezovali in poslušali, da naju kdo ne čuje. Kako namu je bilo srce polno nemira. Vrata v svobodo so nama že odprla, sva misliha. Ze sva delala načrte, kako bo, ko prideva enkrat čez mejo. A delala sva račun brez krmarja.

Ze sva korakala par ur. Solnce je pričelo pripekati. Pot je postajala nevarna. Opresna sva morala biti, da naju ne opazi kakšna patrulja, ker jih vse polno žviga naokrog.

Našla sva lep breg v razvisti grapi s pet do šest metrov visokimi peščenimi stenami opaziva majhno postransko grapo, ki je bila od vseh strani popolnoma zaprta in le od ene strani težko dostopna. Tudi solnce je tu težko posinjalo. Skrila sva se v to duplino in preživela tu ves dan. Ze dan poprej sva hrano, ki se je dala od obeda pritrpati in shraniti, shranila za to pot. Okoli poldneva sva napravila borno kosilce in se skoraj z Nemeem poseteno skregala, ker je hotel preveliko porjijo naše borne hrane. Vodo je imel v oskrbi moj rojak. Kljub neznanosti vročini: jo ni hotel dati več, kot vsakemu le borno kašo. Ko pojemo našo borno hrano, popijemo kapjo vode, se vlečemo, da odpočijemo naše ude za naslednjo noč. Pred nami je bila še dolga pot.

Počasi se je približala noč. Zvezde so prihajale druga za drugo. Luna je posijala. Na to smo čakali, ker smo po njej uravnali našo pot. Ze se je popolnoma stemnilo, kljub temu smo se oprezno sp plazili na polje in korakali naoproti hribom, izza katerih je prikukala blesta luna. Še nikdar v svojem življenju jo nisem tako hitro ubiral, kot to noč. Bilo je menda okoli polnoči, ko pridemo do podnožja hriba, katerega smo imeli za cilj našega današnjega nočnega pohoda. Naenkrat pasji laj od vseh strani. Kaj je to? Zašli smo v arabski tabor. Vsak Arabec ima okoli svoje borne kože kopicco sestradanih psov in ti so nas pozdravili. Mi pa začuvši njih neprijateljski pozdrav, se obrnemo in v velikem lohu se začnemo oprezno plaziti na golo in peščeno brdo. Drselo nam je po pesku. Brdo postaja vedno bolj

neposredno pred izvirom bajerček; iz njega odteka potoček, ki ga ljudska govorica imenuje Erjavček ali Erjavec. Ime prihaja najbrž od imena zemlje rjavice, skoz katero in po kateri teče studenček. Ta svetlo rjava zemlja je privabila celo »vornico barv« Reininghaus iz Grada, da je napravila pogodbo s Hudmanom za kopanje te zemlje na njegovem svetu. Kopali so jo nekoliko časa, potem pa so to opustili in pogodbo razveljavili zaradi previsokih dobavnih stroškov.

Nižavo, v kateri izvira Erjavček, bi se lahko imenovalo: »mirmi dolc. Proti severnim vetrovom jo brani brdo Stegne, južnim vetrovom pa je vstop prost. Vse naokoli raste smolnato drevje, smrekovina, borovina itd. Človek, ki je bolan na živcih, bi tukaj našel dobrodejen mir in zboljšanje zdravja. Na bajerčku v mirnem dolu perejo Stegenčanke perilo, iz studenca Erjavčka pa zajemajo pitno vodo. Malo dalje proti zapadu pa izvira še en studenček v jarku, ki dela mejo med dobskim in hudmanovim gozdom. Ljudstvo pozna ta studenček pod imenom: »Studenec za dobovškimc. Ta studenec ima zdravilno moč za očesne bolezni. Ljudje iz okolice prihajajo pogosto v Zadobovsko, si spirajo oči in si jih popravijo brezplačno. Ta studenček je tudi napajal svoj čas kopališče, ki sem ga zgradil l. 1896 na koncu travnika v Erjavcu. Pozneje se je pa začel studenček Zadobovškim zajetati vedno globlje v zemljo in slednjič ni hodil več na dan; ljudje ugrabijo, a pravega vzroka nihče ne ve; nekateri trdijo, da ga je prestavil škrt, boječ se, da mu kdo ne vzdigne zaklada, ki naj bi bil tam zakopan. In res so večkrat razkopavali zemljo okoli tega studenčka. Prevojanec so hodili celo o polnoči sem kopat zaklad, škrt se je pa vjel ter prestavil studenček na drug kraj, torej Prevojanec so vzrok, da studenček ne izvira več. Tako trdi dolenski srenja, jaz pa mislim, da se je vodica, morda zaradi prekopavanja, globlje za-

jedla in se združila pod zemljo z Erjavčkom, da sedaj skupno izvirata izpod sive skale.

Ob izviru Erjavčka je naš mirni dol širok do 60 m, doig pa do 200 m. Potoček se je zadovoljil s strugo ob južni meji; nekoliko močvirno središče tega dela pa so pred 40 leti uravnali in izpremenili v travnik, ki ga imenujejo »travnik v Erjavcu«. Ob severni meji in še precej daleč po gozdu raste tod bujna gozdna trava. Čez zgornji del dolinice je držala pred uravnavo po izpeljanem nasipu vozna pot; lahko si se peljal iz Dolenj po tej poti na Prevoje. Ker pa ob regulaciji dola nihče ni hotel prispevati za popravo voznega pota, so ga opustili in zdaj drži le stezica za pešce čez ta še nekoliko močvirni travnik.

Za časa proste paše so se vršili ob izviru Erjavčka med pastirji bližnjih vasi hudi boji zaradi bujne, mastne paše. Vsaka pastirska armada je privoščila svojim četveronožnim varovancem najboljše paše. Kdor je prej prignal, ta je posnel smetano z mleka. Enega teh bojev sem se udeležil tudi jaz, ko sem bil star 11 let. Stali sta si nasproti dve vojski: dolenski in vrhovski. Nekega zgodnjega poletnega jutra so si vrhovski živinčeta ravno zopet v Erjavcu izbirali najslabše travico, ko prihrumel Dolenjčani od Stegen doli ter se odločno vržejo na Vrhove. Vrhovčani, ki so se čutili šibkejši, niso čakali glavnega spopada; brž ko so mogli, so podili svojo čredo na lovi breg Erjavčka. Njih poveljnik pa je kričal svojim pajdašem: »Zabni se in daj vsakemu eno peršvombot« (močan udarec z bičem). Za te »peršvombot« pa zdaj ni bilo časa in gotovo tudi ne korajže. Hiteli so, da rešijo sebe in četveronožce in da pridejo hitro onstran Erjavčka. Bojni vrsti sta si stali nato nasproti tostran in onstran potoka. Strelji in bombe v obliki izvalnih zmerjavk in drugih korajžnih besed so žvigale

Seveda. »Vi ste torej edini, ki je preživel katastrofo na morju? Kako se je pa to zgodilo?« - »Zelo enostavno, ponesrečeni parnik je odplul iz pristanišča pred mojim prihodom.«

Tisoletno drevo v plamenih. V zverinjaku na Mecklenburškem stojijo tisoč let star hrast, ki ga je ogenj popolnoma uničil. Kako je bil hrast obsežen, se lahko vidi iz tega, da 13 odraslih ni moglo drevca objeti. V njegovi notranjosti bi lahko sedelo osem ljudi.

Pred sodiščem. »Kaj ste pa nameravali, ko ste se dali zapreti v banko?« - »Kaj bi nameraval, gospod sodnik? Silvestrov večer je bil, pa sem hotel gospodom zjutraj prvi voščiti srečno novo leto!«

Večernica poje. New-yorská radiopostaja je zvečer oddajala številnim poslušalcem žarke zvezde večernice, ki jo je zdaj dobro videti na nebu. Fotografsko-ke-mična delavnica na univerzi je sprejemala te žarke v daljnogled. Fototeletrični aparat je spreminjal tuč v zvok. Ta je romal v mikrofon ter bil naposled ojačen v zvočniku. Na ta način so sprejemali poslušatelji

in bolj steno. Dobro bo to. Imeli bomo podnevi lep razgled. Lahko si bomo začrtali našo naslednjo nočno pot. Okrepčali smo se zopet malo z vodo. Rezerva bo skoraj polteka. Hrane smo imeli še za dva dni. Vode ni, težko brez vode, brez jela že vzdržiš dva do tri dni.

Začel se je svitati dan. Posedli smo, da se odpočijemo od celonočne hoje in glej: tam pod gritem oblak prahu! Kmalu opazimo trop arabskih jezdecev, ki se ozirajo na vse strani. Gotovo so nas zasledovali, a sreča nam je bila mila; niso nas opazili. Ko so naši zasledovalci odšli, smo se spravili takoj na delo, da si malo zavarujemo naše celodnevno bivališče pred žgočim solncem. S težko muko smo si nanosili kamenja in zgradili mal zid. Za tem zidom smo se tekoma dneva obračali, iskajoč sence, z ene strani na drugo. Skrbeti nas je začelo pomanjkanje vode. Nemec je ostal v našem novem taboru, midva pa sva se oprezno plazila dalje, da nakleva morda kje kak arabski vodnjak ali vsaj kako mlakužo s sladko, vsaj deloma pitno vodo. Hodila sva okoli skoraj celo dopoldne. Nič! Naenkrat pa zagledava palmo. Rešiteljica naša! Pohitiva k njej. Ne dolgo premišljujoč začnemo kopati jamo. S skromnimi sredstvi, ki so nam bila na razpolago, sva jo v kratkem času vendar z težko muko izkopala kak pol metra globoko. Čakala sva nekaj časa in pričela je voda kaplati. Kaplja za kapljo se je nabiralo v jami. Ko se je nekaj vode nabralo, sva si utešila žejo in potem zopet čakala, da se je nabralo nekaj vode za naše čutare. Solnčni žarki bili so neznosni. Z polnimi posodami sva jo zopet ubrala nazaj proti skrivališču. Nemcu so že polemale noči; mučila ga je silna žeja. S kako slastjo je srkal požirke vode, ki sva mu jo dala! Malo smo se okrepčali in potem polegli, da si okrepčimo moči za prihodnjo noč. Polne čutarice so nam dale nado na uspeh.

Večer je nastal. Čas je bil za odhod. Zbrali smo naše drobnarije in počasi in oprezno predirali dalje. Oprezni smo morali biti, ker tam daleč na obzorju se je nekaj svetilkalo. Moral je biti kak vojaški tabor. Ko pridemo do vznožja hriba, jo uberejno po karavanskih poti oprezno naprej. Hodili smo tako brez vseh motenj kakor tri ure. In glej! Naenkrat opazimo poljski telefon. Takoj spoznamo, da vodi ta pot proti glavnemu vojaškemu stanu. Misleč, da jo brijovaja pot vedno useka poprek po najkrajši poti, smo se je držali. Hodili smo zopet par ur v hitrem tempu. Jaz nisem bil za to pot. Prepričali smo se. Zreb

je končno odločil za njo. Vsa moja zatrdila, da ne bo ta pot dobra, so bila zastojna. Urežemo jo naprej. Stoj! Kaj je tam? Po vseh štirih se plazim previdno naprej. Vojaška tabla je. Ogledam si jo! Režetj konj! Premik straže! Kot hijene skočimo nazaj. Vidimo svetlebo električne svetilke, ki je nekaj iskala... Gotovo so nas čuli in sedaj urno iščejo. So nas li opazili? Zopet vse tiho! Po malem oviku se splazimo naprej.

Pršli smo v malo palmerijo, t. j. palmov goj. Pod takim gajem je vsaj nekaj rodovitne zemlje. Nevarno je tu. V takem kraju so navadno naseljeni Arabci. Lajež psov nas napade od vseh strani. Izgubljeni smo! Ne moremo ne naprej, ne nazaj. Daniti se že začelo. Obupani se uležemo pod palmo. Izmučeni nismo mogli ničesar zaužiti. Nesrečni žreb nas je zapeljal na napačno pot. Ko tako ležimo, nas sreča tropa raztrganih Arabcev, ki so šli s svojimi kamelami na delo. Izdali nas bodo! Prijazno nas pozdravijo, mislili so menda, da spadamo k premikajočim se četam.

Ko to opazim, smo zopet dobili upanje na naš popolni uspeh in odpravili smo se dalje. Pazili smo, da nas kdo ne opazi iz vojaškega taborišča, ki je ležalo tu. Bila je arabska kavalerija s svojimi slikovitimi rdečimi plašči in arabskimi sedli. Prišli smo srečno iz palmerije in se sedaj posvetovovali ali gremo takoj naprej, ali čakamo noč. Če čakamo tu, nas lahko zjamejo, če gremo naprej, nam je pa vseeno mogoče sreča mila. Odkorakali smo naprej.

Solnce je zopet pričelo pripekati. Izmučeni in žejni smo bili do smrti. Toda vsakemu je pol žaše vode! Okoli poldneva smo pojedli našo zadnjo zalogo; le še malo kruha nam je ostalo. A vse to nam ni delalo toliko skrbi kot voda. Brez jela vzdržimo par dni, četudi bi se lačni le počasi pomikali naprej, žejni pa ne moremo dalje.

V bližini smo opazili arabski vodnjak. Kako veseli smo ga bili! Zopet se bomo lahko napili, izpopolnili našo rezervo. Stečemo k njemu. Bila je voda v njem, toda globok je bil. Imeli smo s seboj malo kanglico in kako nam je ta prav prišla!

Vsak francoski kolonialni vojak ima modro, 7 m dolgo ovijajo okoli trebuha ovito radi različnih zločednih boleznih. Kako dobro so nam te dole! Zvezali smo vse tri, na to obesili kanglico in jo pustili polni nade v vodnjak. Menda bo vendar dovolj dolgo! Zajeli smo! Kako nam je zavrisnalo srce. Potegnemo ven. Voda je malo uma-

zana, a vseeno bo dobra! Ko jo pa prvi polkusi — izpljune. Ves propaden je bil. Voda je bila slana, nepitna. Kako smo bili prepredeni! Vsi obupani, skoraj nezmožni za nadaljnjo pot. Par budrilnih besed sem in tja — in že smo jo zopet ubrali naprej. Oddaleč opazimo morje. Približali smo se mu in sklenili ob njem nadaljevati pot.

Kako dolga je še pot? Koliko je imamo za nami, koliko še pred nami? Ko bi to vedeli, koliko lažje bi šlo! Tako pa je resitev morda še Bog ve kako daleč. A vseeno! Le naprej! Pred nami je pot v svobodo, za nami pa sužnost...

Predno smo odšli so nam pravili, da je meja za velikim zamočvirjenim ozemljem, skozi katero je težko priti, a ko si enkrat prebredo to nevarno maslo, je pot skoraj odprta. Že hodimo dolgo, a ne opazimo nič o kakem zamočvirjenem ozemlju. Diši nam po pesku, veter pa nam nese slani pesek v oči. Komaj hodimo. Kako težka nam je pot v svobodo! Kako smo težko kaznovani za naš »greh«. Pogovarjali smo se med potom, kaj povemo Italijanom. Nazaj poslati nas kot vojaške begunce ne smejo. Če rečemo da smo Jugoslavlani, nam bodo delali težkoče. Ne, ne, ne bomo zatajili svojega naroda. Domov bomo prišli, četudi morda preko italijanskih ječ...

Bilo je že okrog treh popoldne, ko opazimo zopet palmiski gozd. Približali smo se mu, da se malo odpočijemo v senci palm. Pod palmami vidimo rasti ječmen. Takoj pozabimo na senco in trud. Nemca smo poslali na stražo, midva sva pa takoj začela zbirati ječmenovo klasje, ki se nam je priklanjalo. Hotela sva pripraviti borno večerjo. Ko nabereimo dovolj klasja, ga začnemo čistiti. Naenkrat nastane velik truš. Tropa Arabcev na konjih in kamelah jaha proti nam. Nemec priteče ves prestrašen in trdi, da so nas videli. Moj tovariš pravi: Poberimo drobnarije in hitro na drevo, da nas ne opazijo. Par minut pozneje so začeli Arabci oblegati gozd in iskati. Neprijetno nam je bilo med vejami, a tiho smo čepeli in čakali, kdaj nas opazijo. Malo neumno se jim je menda zdelo, kam smo se mogli tako hitro skriti v tem odprtem terenu. A ko niso našli nikakega sledu, so odjahali dalje.

Zopet nam je bilo lažje pri srcu. Spustili smo se previdno z naših skrivališč. Noč se je približala. Naša večerja je zopet splavala po vodi. Ognja delati ponóhi ne smemo, ker bi bil predalet viden. Lačni smo zapustili gozd in se v noč odpravili dalje proti tripolškanski meji. (Dalej sledi.)

eno in isto zategnjeno visoko noto. Donela je kakor glas velikanskih gosli pod stalnim pritiskom napetega loka.

Eden marjašarjev vstane in pravi, da gre domov. »Kaj že?« se začudijo drugi. »Saj je že čas, kmalu bo dan.« »Kaj boš pa doma ženi rekel?« »Nič, bom samo poslušal.«

Največji evropski hotel. Največji evropski hotel grade sedaj na Angleškem. Imel bo tisoč sob za tujce in poleg vsake sobe kopalnico. Poslopje bo visoko deset nadstropij, na strehi bo vrtna restavracija in pristajališče za letala. Stavbo bodo izročili prometu spomladi 1938. Njeno ime bo Hotel Cumberland.

Ne pošiljajte denarja v navadnem pismu. Policijsko ravnanje v avstrijskem Welsu je pred kratkim odprlo navadno pismo, o katerem je domnevalo, da je v njem tuj denar. Presečeneje je bilo splošno, ko se je iz pisma vsulo za 35.000 dolarjev bankovcev in večji znesek angleških funtov. Počelja je denar zapleniti in ga izročila avstrijski Narodni banki na Dunaju.

in frčale sem in tja, vendar pa hotel napadati naravnost.

Tej neodločnosti sem hotel narediti na vsak način konec; pregledal sem svet, kakor Radecki pri Milanu in Kustoci ter razvidel, da me ne levem krilu krije hosta. Vzajem lič, na katerem je bil pritrjen močan, gibčen jermen, se priplazim po tihem skozi grmovje za hrbet komandantu sovražne čete, ki je nosil še kratke hlače, tako da so mu bila meča gola. Kakor strela ga fliknem po golih mečeh dvakrat, trikrat tako silovito, da so mu stekle takoj višnjeve klobase in se je zvalil na tla. Ko je vrhovska fronta videla, da ji je komandant padel, so izgubili glavo in v tej zmedii podili živino nazaj, kar so le mogli. Samo eden izmed njih se je usnilil komandanta in mu pomagal na noge. Hacala sta potem skupaj za premagano armado, poveljnik pa je v svojih bolečinah stokal: »Saj sem ti že prej rekel, da daj vsakemu eno persvombol!« Veselja, petja in smeha ob tej slavni zmagi na naši strani ni hotelo biti kraja. Od dne te odločilne zmage dolenskih čez vrhovske pastirje je bil za vedno mir. Potok Erjavček pa je od tedaj naprej državna meja med dolenskimi in vrhovskimi pašniki. Adamičev Tine iz Vrhpolja, če še živi, se bo teh »persvombol« gotovo še živo spominjal.

Moj rajni oče Jakob, lastnik Erjavčka in njegove okolice, se je prav dobro spominjal rokovnjačev, ki so se posebno radi potikali okoli Erjavčka. V dobi rokovnjačev je stala na tratič ob gozdnem robu blizu studenca mogočna, košata smreka z dolgimi vejami. Nudila je nekako streho. Moralo je že delj časa deževati, da je bil v tem zavetju človek moker. Pod to košato smreko so rokovnjači, kadarkoli so obiskali podkrajске gozdove, bivali, kuhali in prenočevali. Bilo pa je to mogočno drevo večkrat tudi priča njihovih zakonskih zvez, ki so jih

sklepali kar pod milim nebom. Oče je gledal nekoč, seveda od daleč, tako poroko. Ženin in nevesta sta pokleknila pod smreko na tla, rokovnjaški poglavar jima je položil roki na glavo in govoril nastopne besede: »Poročam vaju in nominé patre, vzemi jo za kvatve, če ne bo za tebe, spod jo od šebel!« — Obhajali so potem ženitovanje kar pod smreko, pili vino in obirali pečene piške, ki so jih nakradli; po ženitovanju pa sta se poročenca podala v hosto in tam obhajala medene ure; pastirji pa so jih opazovali iz zatišja. Rokovnjaška tolpa torej ni bila nevarna le imetju kmetov sosednjih vasi, temveč je pohujševala s svojim ciganskim in divjaškim življenjem tudi neizkušeno mladino.

Kaj so kosi peli.

Mojemu očetu so bile češnje najljubše takrat, kadar so visele v svoji nepokvarjeni rdeči ali črni opravi kakor kraguljčki na češnjevih vejicah. Mali paglavčki, ki smo stali okoli njega in poslušali to njegovo modrovanje, pa nismo bili njegovega mnenja. Toliko da so zardele češnje, že smo bili urni kakor verice na visokem drevesu. A vendar ne prvi. Prehiteli so nas črni kosi, ki so jim šle češnje prav tako v slast. Takrat smo se bližje seznanili s temi rumenokljuni, ki so nam bili zelo všeč. Radi bi jih bili, vjeli, a bežali so pred nami vrh visoke češnje in slednjič odfrčali v bližnji gozd. — Sklenili smo, da dobimo takega ptiča na vsak način v svojo last, in sicer tako da ga vlovimo v gnezdu, ko je še mlad in neizkušen. Zato smo se napolili nekega spomladanskega dne čez Pečkanjo in Jasen v Veliki Vrh. Tam smo našli v temni gosti gnezdo s tremi še golimi mladiči. Utegnili bi se zgoditi šele v 14 dneh. Zaznamovali smo torej gnezdo ter se vrnili domov.

Cez 14 dni smo zopet obiskali svoje prijatelje v Velikem Vrh. Ze od daleč smo slišali, kako stari va-

PO DOMOVINI

Prosvetno delo.
(Lom nad Triljem.)

Naše kat. prosvetno društvo je začelo po običnem zboru, ki je bil lani prvo nedeljo oktobra, z živahnim delom. Pevskemu odseku se je pridružil fantovski in dekliški, ki prirejata za svoje člane stalne izobraževalne sestanke. Za društvene člane smo priredili v nedeljo 4. dec. prav zabaven Miklavžev večer. 26. dec. pop. smo imeli Slomškovo proslavo z lepim sporedom. Vršila se je v novo urejenih društvenih prostorih, ki bodo šele omogočili društvu res uspešno delo. Na sv. Tri kralje pop. ob 3 nastopi pevski odsek s samostojno prireditvijo. Naprej bodo na sporedu štiri lepe božične, nato nastopi moški zbor, kontno mešan zbor, ki bo izvalil med drugim tudi dramsko zasnovano Vodopivčovo »Knezov zet«. Vabimo k obilni udeležbi!

Leše
(Občinske zadeve)

Ze nekaj mesecev imamo nov obč. odbor. Izmenjani so bili vsi obč. odborniki, razen župana. Občinski proračun za leto 1933 je že gotov. Občinski dokladi so narasli na 228%. Leta 1932 so bile le 90%. Ta razlika je pa že občutna. Staremu odboru se je mnogo očitalo. Vsi obrekovalci pa so postavljeni na laž s sledečim, zadajim odstavkom revizijskega poročila nadzorne oblasti, ki se glasi: »Ne ene ne druga trditve ne odgovarja resnici. Lovska zakupnina se je porabila za občinske potrebe glasom proračuna, dolga pa nima občina nobenega. To poročilo se nanaša na delovanje starega odbora. Pika.

Prosveta in drugo
(Reteše pri Skofji Loki)

Letos prav živahno delujemo na prosvetnem polju. Vsi večeri so zasedeni v domu. Pojemo, igramo, tamburamo, da je veselje. Sedaj pripravljamo komedijo »Vodac. Igrali jo bomo 15. jan. in že sedaj vabimo na to prireditev, ki je polna zbiravega humorja. Prav posebno vabimo gospodarje, ker se v igri kažejo vse dobre in slabe lastnosti kmečkih grč. — Sv. misijon bomo imeli

od 24. do 29. jan. Zelimo, da bi besede misijonarjev prerodile rešetko fero, da bo lepa in evoluta kakor pomladanski cvet. — Ali se bomo kaj ženili v predpustu? Zakaj pa ne, saj je dovolj fantov in deklet pod vrhom. — Zastopnik »Slovenec« se vsem onim, ki so ostali zvesti »Slovenca«, prav iz srca zahvaljuje. Obenem se še vnaprej priporoča za naklonjenost in želi vsem vnaprejšnjemu katoliškemu tisku srečo, zdravje in božji blagoslov v letu 1933. — V kratkem se zopet oglašimo in takrat povemo nekaj posebnega, če ne bomo pozabili. Do takrat pa — uradna tajnost!

Novice
(Skofja Loka.)

Nekaj izrednega moramo čitateljem »Domoljuba« povedati, zlasti našim mešanom in okolčanom: da so bili prejšnji teden vsi v gosti megli in v mrazu, medtem ko je na našem 1024 m visokem Ljubniku vsak dan sijalo sonce in gredo skoraj do 20°C. — V prosvetnem društvu je prav živahno življenje. Fantje in dekleta, obojih okrog 50, se pridno učijo za prosvetne tekme, gledališki odsek pa nas skoraj vsako nedeljo razveseli z novo predstavo. Na Stefanovo so igrali lepo uspešno koroško igro »Miklova Zala, ki jo bodo na sv. Treh kraljev dan popoldne ob 4 zopet ponovili. Vabimo vse, zlasti okoličane, ker bo igra popoldne. — Za prihodnjo nedeljo 15. jan. 1933. pa pripravljamo najnovejšo slovensko komedijo: »Vodac, ki je že mnogokje žela prav lep uspeh. — Za praznike smo dobili 10 cm snega, za Gradom se je že začel smuk!

Razno.
(Preska pri Medvodah.)

Naše prosvetno društvo je v nedeljo 1. januarja priredilo krstno predstavo najnovejšega dela mladega slovenskega dramatika Jožeta Vombegarja Vrnitev. Solzne oči, s katerimi so ljudje odhajali iz dvorane, pričajo, da so bili zadovoljni. Pa so tudi tihi naši igralci! Na praznik dne 6. januarja bodo igro ponovili, da dajo priložnost tudi onim, ki so bili na novo leto zadržani, da si igro ogledajo. Vstopnina bo znižana. — Papirniške de-

lavce medvodske tovarne so v ponedeljek zopet poklicali na delo. Za koliko časa, tega ne ve nihče. Daj Bog, da bi se to igranje že enkrat končalo. Prav tako bi bilo dobro, da bi se že enkrat rešilo vprašanje starostnih zavarovanj, ker 47 dni za 14 dni je delavcu, ki je vse svoje življenjske sile pustil v tovarni, le premajhna vsota. Tudi vprašanje penzij bi bilo treba enkrat urediti, in sicer nekoliko drugače, kot si to predstavljajo in žele gotovi gospodje.

Usmilite se kapelice!
(Ljubljanska okolica)

Te dni me je vodila pot po Zaloški cesti in še dalje. Marsikaj lepega sem videl: lepe šole, gasilne domove itd. Nekaj pa mi res ni bilo všeč. Kar odkrito naj povem: kapelice ob cesti. Več kot štiri obcestna znamenja sem si ogledal od Most do Dev Mar. v Polju, a vsa brez izjeme od Most do zelo slabem stanju. Kdor ne verjame, naj si jih ogleda. Merodajne osebe prosim, naj se kapelice usmilijo in jih vsaj na pomlad prenove Bogu in obema občinama v čast.

Prosveta

Igro »Trie kralje« bodo igrali na praznik sv. Treh kraljev ob 4 popoldne, člani fantovske Mar. družbe. Igra je nova in res lepa, ki docela zanjame sveto božično skrivnost in globoko odjekne in vname srca poslušalcev. Vabimo ne samo celokupno članstvo obeh Marijinih družb, ampak tudi drugo občinstvo, ki se krščansko čuti in misli, da poseti predstavo. — Na zanjdem prosv. večeru je imel skriptično predavanje o Egiptu in Palestini g. prof. Mlakar, ki je te svete kraje sam prepoštoval. G. profesorju smo za zanimivo predavanje hvalečni in ga želimo še videti. Prihodnji prosv. večer 16. jan. bo delavski, na katerem bo imel poslanec g. prof. Pavlič zanimivo delavsko predavanje.

Novice.
(Blagovica.)

Naše prosvetno društvo priredi na praznik sv. Treh kraljev ob 3 pop. v Domu izseljeniški dan. Na sporedu bo najprej kratek govor o naših dragih, ki si služijo trdi kruh v tujini, nato pa bo sledila poučna Zaloigra v treh dejanjih Za srečo v nesrečo. Vsi prijatelji in sorodniki izseljenih to-

bijo mladiče, naj se izpeljejo in zleté na drevesa, a mladi neizkušeni kosi še niso bili dosti pametni, da bi bili uvideli, kakšna nevarnost jim preti: počakali so nas v gnezdih, brat Pavle pa jim je tiho zapel tisto o kosu: »Pleši, pleši črni kos, kako bom plesal, ko sem bos. Kam pa si čevljičke dav? En stari bab sem jih prodal!«

Trije bratje smo bili. Vsak si je vzel enega kosa in ga trdo tiščal v roki, da mu ne uide. Veselje, da jih imamo, je bilo nepopisno. Pa kakor ni rože brez trnja, tako se je tudi naše veselje kmalu izpremenilo v strah in grozo. Sivi oblaki na nebu, ki so nas spremljali že na poti v Veliki Vrh, so se stemnili in zgostili v grozovito črno prikazen. Začelo je strašno grmeti in se bliskati, strele so žvigale in udarjale v visoka debla, dež je lil kakor iz vedra, a junaki s kosi v rokah, do kosti premočeni, smo tekli veselo dalje čez hribe in doline, čez drn in strn.

Ko pridemo do globokega gorskega jarka, kjer je voda že precej visoko narasla, je imel brat Pavle smolo, padel je v vodo. Brodil je iz nje z obema rokama, pri tem pa je moral izpustiti kosa, ki ga je držal v desnici. Tedaj se je pokazalo, da je bil kos že zadosti goden. Zletel je na bližnjo smrečico in se skrnil pod košatimi vejicami. Stara, ki sta nas ob poti obupno obetavala in vpila, naj jima vrnemo ugrabljeni mladiče, sta opreženega sina sprejela s preveselimi žrgolenjem in čvrčanjem, mi smo pa z dvema kosoma nadaljevali pot proti domu. Zdi se, da je tu Previdnost razsodila: pustila je rediteljem enega, nam pa dva kosa, dobro vedoč, da sta v dobrih rokah in da se jima ne bo godilo slabo. In res, Pavle, ki je imel zdaj roke proste, je nabiral med potjo črve deževnike kosom za večerjo. Ko smo prišli domov, smo napitali kosa in ju dali spat v kletko.

Drugo jutro se je zbralo vse polno otrok in odraslih okoli obeh novačev. Vsak je hotel najboljše vedeti, kako

treba kose negovati in kaj najrajši zobljejo. Naša kosa sta dobivala izprva črve, za pojužnik večjih češnje, zobala pa sta tudi rada krušne drobtinice in zrnje in zraven pila vodo. Oba sta bila samca. Vidno sta rasla ter bila zelo poslušna in dovezna za žvižganje. Če sem jima zažvižgal: »Naprej zastava slave,« sta obrnila glavičice in mirno poslušala. Zdelo se je, da jima ta pesem zelo ugaja in glej! pozimi sta jo že sama žvižgala v veselje vsem hišnim prebivalcem.

Pripotovala pa je branjevka v hišo, on vrste ženska, ki misli povsod le na dobiček. Slišala je kosa peti naš: »Naprej. Sprva se je čudila, potem pa vprašala, če je kateri kos naprodaj. Prodali smo ji enega za 10 tedanjih goldinarjev. Branjevka je nesla nenavadnega pevca v Ljubljano in ga tam prodala trgovcu za dober dobiček. Ta je pa tudi dobro ukrenil, obesil je kletko s kosom na steno pred svojo trgovino. Kos je prepeval tudi tu svoj: »Naprej. Kdorkoli je šel mimo, je obstal in občudoval nenavadno, rodoljubno kosovo petje. Radovedneži pa so vstopali tudi v trgovino in zahtevali pojasnil o redkem rumenokljunu. Umevno je, da je prišel pri tem tudi trgovec na svoj račun, ker je mnogokateri teh radovednežev pri njem kaj kupil, že zato, da nasiti svojo radovednost.

Tako je ostal pri nas le še en kos. Oglašila se je spomlad. Vrata pri kletki so bila odprta, okno v hiši tudi. Vigred je vabila vsa živa bitja v vstajajočo prirodo. Ni bilo torej zameriti narodnemu pevcu, da nas je nekoga dne zapustil brez slovesa in izletel v svobodni plitji svet. Potikal se je potem še nekaj časa po vrtu. Ker pa tu ni dobil družice, se je preselil v bližnji gozd. Kmalu na to smo opazili našega begunca v družbi izvoljenke, ki jo je razveseljeval s »vojim:« »Naprejem...«

(Dalje prihodnjic.)

Ona piše. — Sapralot, pismo, ki ga čitaš, je res dolgo! — Da, celih 16 strani obsega. — Kaj ti pa piše prijateljica? — Piše mi, da mi pove vse ustmeno, ko se srečava.

Vitamini. — Halo, halo, natakari! — kliče ogorčen gost. — Kaj pa je to? Kaj pomenijo te tri črne točke na sočju? — Vitamine, gospod. Zdej se toliko govori in piše o njih, naš kuhar jih ima pa kar za začimbo.

Ti, ali ima mož pravico odpirati ženina pisma? — Pravico ima že, ampak korajže ne.

Prvi dovršen globus (zemeljsko oblo) je leta 1507. sestavil vnet katoličan Martin Behaim.

Lahrador in Novo Fundlandijo je odkril francoski raziskovalec Jacques Cartier v 15. stoletju.

Nad tri sto sedem in trideset milijonov dolarjev znašajo baje skupni stroški minule svetovne vojne.

Perzijski pravijo v svojem pregovoru, če dva juho kuhata, je gotovo preslana.

2360 m globoko — red kratkim dovratni rov v nekem južno-afriškem rudniku

vanev, vladajoč vabljeno. Vstopnina znatna. — V soboto, zjutraj dan dana, smo pokopali Spinozovo mater iz Zlincek. Dvanajst dni let je trpela na bolniški postelji. Svojo bolezen je prenesla vdan v vojo božjo a tako potrpelivostjo, da je, kakor upamo, vane preslala že na tem svetu. — Preteklo leto smo doživeli v našo laro iz izvodov zdomoljubov. Upamo, da bodo vsi dosedaj naročniki ostali zvesti tudi v novem letu, ker bi težko postala bila pogrešana tako dobrega in zvestega prijatelja kot je »Domoljub«.

Revizor (izlake)

Po občini Aržice, Tropane, Kolovrat, Kandrše, St. Lambert, Zagorje in notredet je zadnjega pol leta bodi revizor, ki je bil naprosen, da pregleda knjige blagajnika krajevnega sol. sveta, zopnika Franca Osolinika. Že poprej so romane zasebne pravice, predlogi in ovade na razne upravne in sodne oblasti in tudi na državnega pravdnika v Ljubljano. Tudi in zaupno se je sepevalo, da zopnik Franca Osolinik, ki je vodil blagajniške posle krajevnega sol. sveta od 18. 2. 1929 dalje, nima računov v redu, da je toliko in toliko dobil, da se zato revizorja boji itd. Ko se je že po občini toliko govorilo o pričakovanju revizorja, naj se vsi izvedo, kaj je revizorja dejanska ugotovila. Tudi stvarnim sol. svetom in inventarja je zasledila napaka 503 Din, ta znesek je moral g. zopnik Franca Osolinik plačati, ker in mizarjem Vipotniku, Hristofu in Gregu odrgal 5% kavcije od njihovih računov. Pri računih nove šolske stavbe se je g. zopnik zmotil za 100 Din. Krajni sol. svet mora plačati g. zopniku 500 Din, ker se je ugotovilo v obravnavi za leto 1931 napaka v skodu zopnika Osolinika. Ravno tako mora plačati krajni sol. svet zopniku Osoliniku znesek 8829 Din, kateri znesek je g. zopnik za sol. svet od svojega lastnega računa. Drugače je revizorja ugotovila, da je zopnik Osolinik posle blagajnika krajevnega sol. sveta vodil v najlepšem redu a največje natančnostjo in točnostjo. Revizorja pomeni za g. zopnika samega največje zadoščenje. Za tiste pa, ki so mislili, da bodo ob tej priliki lahko udarili po njem, je revizorja pokazala, da so se grdo motili. Veseli so tega uspeha vsi poprečni ljudje, ki vedo, koliko se je g. zopnik trudil in koliko je žrtvoval za novo sol. stavbo. Zadoščenje imajo z gospodom zopnikom tudi vsi tisti, ki so s njim sodelovali v domačih zadruharstvih, zlasti v Hranilnici in posojilnici, ki jo vodi gospod zopnik od leta 1929, dalje v Mlekarski zadruzi ter Nabavni in prodajni zadruzi in Zadrugi električni. Vsi, ki so s spoštovanjem opazovali zopnikovo veliko prosvetno delo in delo z gospodarski prosep tukajšnjega kraja, imajo z zopnikom vred zadoščenje in veselje, da je zadeva končno veljavno razčiščena in da je osvetlila in trige gotovih tukajšnjih ljudi, ki so mislili, da bodo kovali kapital iz svojih iz živitih neresničnih govorci. Nekatere pa glava boli in jim je hudo, ko se spominjajo, da revizorja prejšnjega blagajnika ni izpadla tako ugodno in je moral doplačati znesek 4200 Din. Upamo, da bo sedaj gonje proti zopniku in katoliškim močim konec. Upamo, da nihče več ne bo nasledil ljudem, ki danes dožive katoliške moči protidržavnosti, pa so bili v začetku svetovne vojne, ko je bil zopnik Osolinik radi srbofilstva zaprt v 4 letih, že znani nemakutariji. Če bo novi Krajevni sol. svet odločil zopnikovo delo in tako pridno delat kot je delal zopnik Osolinik za novo sol. stavbo, se ne bojimo, da ne bi lahko uredil in plačal tudi dolgeve, ki so še ostali.

+ Bradačeva majna. (Račun.)

Človek bi ne verjel, tako nepričakovano se je raznesla vest, da predobro Bradačeve mame ni več med nami. V torek dne 27. dec. jo je poljubil angel smrti. Doživela je še božične praznike, potem pa jo je komaj 82 let staro Gospod poklical, da se njena duša preseli v novo veselje, telo pa so, izmučeno v delu in zemskih skrbih, ponesli na prižnjen Koper, da se odpelje do poslednjega dne. Pokojnica je bila vedno dobra žena, skrbna mati in uslužna sosedka. Kakor je bila sama globoko verná, je vzgajala v isti vernosti tudi svoje otroke in ona bi se po krščanski ljubezni do bližnjega žrtvovala med umirjenimi sestrami za bolnike. Sama je vedno delala za druge po pravilu, naj ne ve levica, kaj dela desnica; zato je bila povsod priljubljena, o čemer je pričal tudi njen pogreb. Bila je vse svoje življenje zdrava in ni nikoli prej rabila zdravniške pomoči; zlat pa jo je bolezen prišla v posteljo,

kjer je v kratkem času podlegla. Pokojna zapušta obupavajočega moža in širi žalostne tiroke. Naše sožalje!

Naše društvo (Grosuplje)

Tukajšnje prosvetno društvo se tudi v letošnjem poslovnem letu v polni meri zaveda svoje naloge. Dosedaj je bilo že več predavanj in sestankov, na katerih so se obravnavale razne aktualne in zanimive stvari. Tudi pevski in deklinski odtok deluje. Na praznik sv. Treh kraljev pa bo vprizorilo v tukajšnjem Gasilskem domu Finžgarjevega »Divnega lovca. Gotovo bo ta zelo zanimiva igra privabila mnogo gledalcev iz bližnje in daljnje okolice. — V nedeljo pa bo ponovilo igro ob 8 popoldne v Prosvetnem domu v Višnji gori.

Prosveta (Preznanje pri Litiji)

Od nas se malo oglasimo. Menda smo tako skromni, da se v našem dragem »Domoljubu« ni ene pobahamo? Sedaj v zimskem času naše društvo prav pridno deluje. Za božjo smo se naučili krasno igro s petjem v treh dejanjih: »Pri kapelici. Igrali smo jo na sv. večer. Naši vrli igralci so svoje vloge zelo dobro izvajali, akoravno je bila polovica igravov prvič na odru. Na splošno željo se igra na praznik Sv. Treh kraljev ponovi, in sicer dopoldne po 10. sv. maši. Prav lepo vabimo vse naše prijatelje: pridite pogledat zlasti iz Janč, Stange, Javorca in Polke. Ob priliki vam mi vse sedeže posedeeno s svojim vrtilom. Drugi s bono pa še oglasili in poročali, kako napreduje naš »Prosvetni pevski zbor«. — Član »Prosvetnega društva«.

Jožef Hribnik, 70-letnik, dolgoletni naročnik našega lista, vođa vsem prijateljem »Domoljuba« veselo in srečno novo leto 1933.

Znamenje. (Semič.)

Pred skoro enim letom so znani malopridneži na nekem križpotju bogoskrunsko uničili križ, razbili podobno križanega in Matere božje ter kose razmetali. G. Fr. Golobčič iz Semiča je s pomočjo nekaterih sosedov zopet sestavil svele podohe in križ z dovoljenjem posestnika dotičnega sveta zopet postavil na staro mesto. Znamenje je g. kaplan Tom tudi blagoslovil. — Sedaj se pa menda nekateri celo javno izražajo, da se bo znamenje zopet odstranilo. Zakaj, ne vemo, ali pa venot? (Op. ured. Če so Vam bogoskrunci res znani, zakaj jih ne javite drž. pravdniku. Bodo nekaj mesecev sedeli!)

Smrt kosi (Pudob pri Ložu)

Dne 27. dec. so žalostno zapeli naši zvonovi. Naznanjali so nenadno smrt blagega mladeniča, Janeza Pirca iz Pudoba št. 19. Smrt pokojnega ni pretresla samo domače vasi, ampak celo okolico. 23 pomladi je štelo njegovo življenje. Pokojni je bil vojak. Kal bolozni, ki jo je prinesel od tam, mu je uničila mlado življenje. Množice so trumoma hodile kropiti in moliti za blago njegove duše. Pokopali so ga ob ogromni udeležbi ljudstva. Njegovo gomilo je zagrnilo mnogo vencev. Počivaj v miru dragi Janez! Njegovi družini naše iskreno sožalje!

Pismo iz Holandije. (Nieuwenhagen.)

Za Božjo smo imeli v našem društvu sv. Barbare lepo društveno prireditev. Posebno veselje so nam ob tej priliki napravili naši najmlajši, ki so pri božičnici nastopili kot pevc in deklamatorji. Da bi jih videli, kako so se imenito odrezali. Človek bi si ne mogel misliti, da amoroje kaj takega. Posebno imenitna je bila deklamacija štiričlanske Pepija iz Nieuwenhagna. Vsa hvala gđ. učiteljici Azmanovi, ki se tako trudi za dobrobit naših otrok. Tudi naši taborišči pod vodstvom tov. Avg. Čebina so nam več lepih komadov zaigrali. — Ob

Razkolnikov:

Teta Urša

Teta Urša je imela srečo v nesreči. V Ameriki ji je podšlo moža Franceta, ki je bil kakih deset let mlajši od nje. No, preveč ni jokala za njim, saj je nikoli ni posebno rad imela. Dokler je bil doma, je bil dokaj delomržen, a v Ameriki se je hitro spametoval, saj je moral pošteno delati, če je hotel živeti. In polen se je pripetila nesreča.

Urša je dobila a moževi smrti obvestilo, s tistim obvestilom je pa prispelo tudi sporočilo, da je bil mož zavarovan in da mora tudi družba, pri kateri je delal, plačati odškodnino. Res je tista premočljiva družba poslala lepe tisočake, a ko je prišla še zavarovalnica, je bila Urša kar na konju.

Teta je bila dobra in skromna žena. Pomoči smrti je še vedno ostala v svoji sobici, ki jo je imela pri nečaku, čevljarju Gašperju. Skromno je živela kakor preje, čeprav je imela petsto tisočakov in bi si bila lahko marala privoščila. Le čevljarjevin je rada pomagala, saj so tudi preje samo ti skrbeli za njo.

Drugače je pa bilo z drugimi sorodniki. Zda, ko so zvedeli, da je teta obogatela, so jo takoj pričeli vsi oblegati in jo vabiti k sebi.

Neki večer je poklicala nečaka Gašperja in mu rekla:

»Tote hišico imaš samo v najemu in preveč na temnem smo si. Preselila se bom k tvojemu bratranču Tomažu, saj nimam miru in vedno me sili naj pridem k njemu.«

Gašperju je bilo hudo, ko ji je odgovoril:

»Teta! Ali ste že pozabili, da preje, ko niste imeli nič pod palcem, nihče ni vprašal za vas?«

Starka ga je prijazno zavrnila:

»Gašper! Nikar ne srbis! Bom že svoje naredila, ko pride moj čas! Zda naj pa le malo skrbje za mene, če jih to tako strašno veseli! Pa glej, da ne boš verjel, če boš zvedel kakšne čenče. Naplahlata bom vso to žlahto, da se bo sama sebi smilila!«

Gašper je bil zadovoljen. Svojo miroljubno teto je imel zelo rad. Tudi mu ni bila nikoli v nadlego, še pri gospodinjstvu je rada kaj pomagala, pa deco mu je popestovala in pazila nanjo. Ker je pa sama hotela iti, ji pač ni mogel braniti. Vedel pa je, da ga ne bo pozabila, saj ga je tudi ona rada imela.

»I teta, kdaj vendar že pridete k nam?« jo je spet neki dan vabil Tomaž.

»Kadar moreš pa pridí z vozom, da boš odpeljal to mojo ropotnjak mu je odvrnila.

Ko še ni odšel, je že prišla šiviljica, brez zoba nečakinja Francka in ji položila na mizo novo obleko ter se ji laskala:

»Teta, poglejte, kakšno obleko sem vam prinesla!«

Teta se je spomnila, kako se je je prav ta Francka izogibala dokler je vedela, da nima teta ničesar pod palcem.

tež priliki sporočamo, da se bo pri nas v Nieuwenhagnu vršilo 15. januarja splošno letno zborovanje v dvorani g. Heuschena po službi boji. Vsi Slovenci vladajo vabljeno! (Opomba uredništva: Pri tožnjete se, da zadnjega dopisa nismo prebrali. Do danes ga nismo prejeli. Tudi te dopis ni prišel naravnost na naš naslov. Prosimo vas, da redkujete med uredništvom in upravo lista. To sta dve različni pisarni. Uradovanje je skoraj nemogoče, ako na enem listu sporočite stvari, ki gredo uredništvu in uprave. Sicer pa vedno rade volje priobčimo vsak dopis, ako ga le — smemo.)

Zdaj je obleko rada sprejela, a takoj je vprašala Franco, koliko hoče za njo.

Dekle ni hotela o denarju ničesar slišati. Teta se je za obleko zahvalila in obljubila Franco, da se bo še spomnila na njo.

Franci, in naposled se je Urša res preselila k nekdanjemu Tomažu. Ko se je od Gašperjevih poslovila, je stisnila vsakemu otroku kovača v roko in jim obljubila, da se bodo kmalu spet videli, saj ne gre daleč.

Gašperjevini je bilo po teti zelo dolgčas. Tudi ona se ni mogla privaditi na svojem novem domu. Vsi so ji preveč stregli in silili venjo, to jo je pa bolelo, saj je vedela, da vse delajo samo zavoljo denarja.

Neki dan je pa vprašala, koliko bo plačevala za stanovanje.

Tomaž jo je zavrnil, češ, kako si sploh more misliti, da bo vzel od nje denar.

To jo je spet jezilo, saj je vedela, kako so Tomaževi skopi. Tisti večer je nekaj brskala po svoji čumazli. Ko je prišla drugi dan h kosilu, je bila zelo dobre volje. Posedela je pred ognjiščem in se pogovarjala s Tomažem in njegovo ženo. Pa je spet vprašala:

»Zastonj mi ne boste dajali hrane in stanovanja, koliko zahtevata, saj lahko plačam?«
Spet jo je Tomaž zavrnil:

»Teta, bodite vendar pametni! Čemu nam bo zdaj denar, saj nismo v stiskah!«

»A tako?« je zehnila in odšla v svojo sobo. Oba sta videla, kako je prinesla v roki tisti rjavi zavitek, v katerem je imela bankovce, ki jih jima je že sama pokazala.

»Zakaj prinaša ta zavitek?« sta se oba naenkrat vprašala.

Teta je pa mrko gledala in hripavo zakričala:

»Franca noče denarja za obleko, vidva ga nečeta, a tudi sama ga nimam kaj rabiti!« Preden sta vedela za kaj gre, je že zavitek ležal na ognju, kjer je veselo zatrtotal.

Mož in teta sta zakričala. Tomaž je zgrabil v ogenj, pa se je samo opekel. Teta je zamišljeno obsedela.

»Kaj ste storili?« sta oba zakričala.

»Kar sem hotela! Denar je človeku samo za skušnjava! Ker me imate vsi tako radi, me boste ljubili tudi brez denarja, saj sama pravita, da ga ne potrebujeta.«

»Ampak koliko denarja!«

»Pri nas ste opravili?« se je oglašala njegova žena in telo po strani pogledala.

»Kako to misliš?« se je delala Urša nevedno.

»Ali mislite, da smo res tako neumni, da vas bomo redili, a vi boste svojo bogatijo metali na ogenj? Glejte, da kmalu izginete!«

»O, saj pojdem. Le še nekoliko potrpite!« Odšla je v sobico in se vrnila s tisočakom:

»Prebrskala sem po omari, kajti zdelo se mi je, da imam še enega; vama ga dam, a ostala bom zato še dva meseca tukaj, če sta zadovoljna.«

Denar sta molče sprejela.

Teta se je pa smejala v pest, ko je popoldne šla od doma.

»Gregoričkova Urša je znorela, saj je ves denar, kar ga je dobila iz Amerike, kar so hgalat!« je šlo kakor ogenj po vasi.

Ko je zvedel to novico Gašper, se je samo smejal, saj se je takoj spomnil, kaj mu je teta rekla, da naj ne verjame, če bo zvedel kakšne šenče.

Šivajico Franco je pa kar pogrelo, ko je zvedela, kaj se je zgodilo. Takoj je odbrzela k teti in ji pričela očitati, zakaj dela take ne-

umnosti in da ji mora obleko plačati, saj je preje pač upala, da bo po nji enkrat dobro dedovala.

»O, ti umazanost ti! Ti mi pa kar očitno poveš, kaj si mislila?« se je razhudila teta in ji vrnila obleko, češ, da je ne more kupiti in plačati.

Čez dva dni je pa spet druga novica švignila skozi vas:

»Gregorička zida na gričku novo hišo, pa kakšno! Dve stanovanji bosta v nji. Stavbenik je dejal, da tako prijazne hišice ni daleč na okoli!«

»Odkod je spet vzela denar?« so se ljudje izpraševali. Urša pa je molčala.

Ko sta potekla dva meseca, se je Urša vselila v novo hišo, pa tudi njen nekdanji Gašper, ki je imel stanovanje na drugi strani.

Ko so vse lepo uredili, je povabila teta svoje sorodnike na obed. In potem jim je vse povedala:

Edini človek, ki me ima res rad, je samo Gašper, a drugi ste za nič! Samo moj denar ste častili. Ali mislite, da sem res tako neumna, da bom sežigala svoje bankovce? O, kako se motite!

V papir, v katerem sem imela preje bankovce, sem zavila drug ničvreden papir, ki sem ga preje še polila s petrolejem, da je rajši gorel. Bankovce sem lepo shranila, a papir sem vrgla na ogenj.

Tako! Zdaj veste, da sem bogata, kakor sem bila popreje! Spoznali smo se do kosti in tako je dobro in prav!

Tale hiša je že zdaj na polovico vknjižena na Gašperja, tako da stanuje v svojem, enkrat bo pa vsa njegova.

Vi me pa lepo pustite v miru, saj se menda dobro poznamo!

Ko mi je Gašper to pripovedoval, je zazijal:

»Dobro kosilo je bilo, a vsi so se držali kakor na pogrebščini, le teta in jaz sva se smejala.«

Razkolnikov:

Jur kuha kašo

Moj prijatelj Tine je vesel in pameten, ki zlepa nikomur ne zameri. Zato vem, da ne bo užaljen, če povem o tisti prešmentani kaši prav tako kakor nam je povedal sam. Pripovedoval je pa nekako takole:

Vsi veste, da je kaša res pravi božji dar, saj če je vrže človek le eno perišče v lonček, se je nakuha toliko, da je kar lonček poln.

Tisto soboto zvečer sem se vrnil zelo truden z vlaka. Bil sem namreč na vojaških vajah in ko sem prišel domov, sem se kar zavallil v posteljo. Žena mi je prinesla večerjo, ki sem jo hitro použil kar leže in že med jedjo kimal.

Ko sem povečerjal, sem se zvrnil na ležišče in že sem pozabil, da živi nekje na svetu pošteni knez Tine, ki se je pravkar vrnil z vojaških vaj in zdaj uživa spanje pravičnega.

Zjutraj je hotela žena k zornicam. Oblekla se je in me že med oblačenjem dvakrat poklicala ter mi naročila, kaj naj skuham za zajtrk.

Jaz sem vse preslišal in pridno vleklo dreto.

Moji boljši polovici, ki je sicer potrpežljiva in dobra žena, se je menda zdelo že vse skupaj preneumno, zato me je nekoliko krepkeje sunila in mi rekla:

»Tine! Ne pozabi zakuriti in skuhati zaj-

trka! Če ne bo skuhano tedaj, ko se vrnem, bom že sama kuhala dalje, ti samo vse pripravi, zakuri in pristavi k ognju lonec!«

»I, kaj naj pa skuham?« sem jo prav neumno vprašal, ker sem se šele tedaj nekoliko predramil.

Zena me je debelo pogledala, saj mi je vendar že dvakrat povedala, kaj naj skuham. Menda si je mislila, da jo imam za norca, kajti zasukala se je na peti in odšla. Ko je bila že pri vratih, sem jo še enkrat vprašal:

»I, povej mi no, kaj naj skuham?«

Pogledala me je in odvrnila:

»Jur! Kašo skuham!«

Torej sem Jur, ne pa Tine, krščen na svetega Valentina dan, od katerega sem tudi jaz bil svoje ime? Jurji so pa pri nas različni:

Najprvo imamo prave Jurje, namreč ljudi, ki nosijo ime po poznadnem svetniku svetemu Juriju. Drugi »jurji« so gobe, ki imajo to ime. Tretji »jurji« so pa zelo važni, to so namreč tistaki, ki jih človek malokrat dobi v svojo listnico in se mu že zato dozdevajo nekam sveti in vsega spoštovanja vredni, sicer pa nosijo tudi sliko sv. Jurija in imajo zato njegovo ime.

Pa so še neki Jurji na Gorenjskem in sicer ljudje, ki jih smatramo nekoliko za omejene in si mislimo o njih, da so nekoliko trše glave kakor drugi pošteni zemljani.

In tak Jur sem postal zdaj jaz, jaz, ki sem pošten knez in sem vestno odslužil svoje vojaške vaje ter se vrnil med svojo drago družino. Ne boš! Že sem se spomnil in glasno rekel:

»Drži! Če sem Jur, bo pa tudi Jur kašo kuhali!«

Zena je že zdavnaj odšla, ko sem vstal in vzel največji lonec, ki je bil pri hiši, ter našel vanj iz polnega predala najmanj za tri četrtine kaše, ki sem ji prilil do roba vode. Zakuril sem, pristavil kašo in spet legel.

In zasanjal sem, da sem padel v globoko vodo in sem se potapljaj. Sam sem dobro slisal, kako sem požiral vodo in delal z ustni:

»B-k, b-k, b-k!«

Ko se mi je v sanjah zazdelo, da sem požrl dovolj vode, sem si dejal:

»No, zdaj pa še umrimo, pa amen!«

In tedaj sem se poglaval kvišku in se prebudil. Skozi priprta vrata sem čul, kako je v kuhinji vrela kaša in hitela po ognjišču.

Že sem priskočil na pomoč. Vzel sem še en lonec, pretresel vanj polovico kaše, pristavil oba lonca, podložil drva in spet legel ter zasnul.

Zdaj se mi je sanjalo, da sem na strelskih vajah. Od vseh strani sem čul pokanje, ki me je naposled predramilo. Spet sem hitel v kuhinjo. Za božjo voljo, ta šmentana kaša! Zdaj je že prekipevala v obeh loncih. Vzel sem še dva lonca in jo pretresel v vsakega polovico.

Kaša se je nekoliko pomirila. Naložil sem na ogenj in spet legel. Zdaj sem zasanjal globoko in mirno.

Ko sem se prebudil, je stala poleg moje postelje žena in me smehljaje gledala:

»Križ božji, kaj si vendar mislil?«

»O, prav nič! Rekla si mi, naj Jur kuha kašo in Jur jo je res tudi kuhali!«

Moja žena je pa uvidevna in pametna ženska. Nič ni odgovorila. Poklicala je otroka in že je stala kaša na mizi.

In vendarle sem sobi skuhal največjo kašo! Za večerjo smo imeli ob nedeljah navadno domače klobase z zeljem. To nedeljo je žena

Kie je vzrok bolezni?

To je najvažnejše vprašanje, kadar nas kaj boli. Na vsak način je zelo dobro, ako imate vedno pri rokah lekarniške zanesljivo domače sredstvo, kakor pravi Fellerjev Elsalfuid, ki se že več kot 35 let uporablja za nego telesa in za obrambo proti mnogim obolenjem, proti

revmatičnim bolečinam, prehlajenju, za mazačo, proti iriganju v členkih, bolečinah v križu, licu ter po vsem telesu Fellerjev Elsalfuid se dobi v vseh apotekah in tozadevnih trgovinah po 6 Din, 9 Din in 26 Din. Po pošti najmanjši paket (9 polzakusnih ali 6 dvojnih ali 2 spec. veliki steklenici) za 58 Din, dva taka paketa 102 Din, pri lekarnarju EUGEN V. FELLER, Stubica Donja, Elsatrg 16 (Savska banovina).

Odobreno od Min. soc. pol. in nar. zdravja Sp. br. 569 do 24. marca 1932.

svečano prinesla na mizo — kašo, mi prijazno pokimala in rekla:

Tinec Slabi časi so v deželi! Spet moramo jesti kašo, ker si jo toliko skuhal. Sam veš, da je ne smemo zavreči.

In tako smo jedli isto kašo že v ponedeljek zjutraj in zvečer.

Ko smo naposled v ponedeljek vstali od večerje, me je žena prijazno pohvalila:

»Hvala Bogu in tebi! Kašo smo s pridom podelali. In ker smo jedli samo kašo, smo prihranili nekaj prihranili! Drugič te moram spet počastiti s »Jurjem«, morda se boš še kaj takega pametnega spomnil!«

Niž ji nisem odgovoril, le z roko sem ji skrivaj pokazal ligo, tako da ni videl naš najmanjši, ki ima povsod oči, le tistega nikoli ne vidi, kar bi bil moral videti.

Radio

PROGRAM RADIO LJUBLJANE

od 5. do 12. januarja 1933.

Vsak delavnik: 12.15 Plošče 12.45 Dnevne vesti 13.00 Čas, plošče, borza 17.30 Salonski kvintet. 22.00 Čas in poročila. — Četrtek, 5. jan.: Opoldne radio kvartet. 18.30 Halijskašina. 19.00 Poputitani s pomočjo cepčenja in spaki. 19.30 Pogovor s poslušalci. 20.00 Godba Dravske Divizije. 22.15 Salonski kvintet. — Petek, 6. jan.: 7.30 Agrarna politika. 8.00 Nasveti za kmetovalce. 8.15 Gimnastika. 9.45 Poročila. 9.00 Potovanje v Zadnje Indije I. 9.30 Versko predavanje. 10.00 Prenosi iz stolnice. 11.00 Salonski kvintet. 12.00 Čas, poročila, plošče. 15.00 Poljedelstvo. 15.30 Prenos akademije iz doma slepih v Koberju. 17.00 Potovanje v Zadnje Indije II. 17.30 Plošče. 20.00 Pevski koncert ge. Pavle Lovčeve. 20.45 Salonski kvintet. 22.15 Plošče. — Sobota, 7. jan.: 17.00 Salonski kvintet. 18.00 Anglistika. 18.30 O požaru starega ljublj. gledališča. 19.00 V igralstvu korozorog. 19.30 Iz zgodovine filozofije. 20.00 Koncert Akadem. kvinteta. 20.45 Salonski kvintet. 22.15 Harmonika solo, g. Kokalj. — Nedelja, 8. jan.: 7.30 Glasništvo. 8.00 Nasveti za kmetovalce. 8.15 Gimnastika. 8.45 Poročila. 9.00 Versko predavanje. 10.50 Ali bo kmalu kaj bolje v našem gospodarstvu? 11.00 Salonski kvintet. 12.00 Čas, poročila, plošče. 15.00 Zivnoredje. 15.30 Pevski kvintet. 16.30 Ljudska igra: Voda. 20.00 Kompozicijski klavirski večer gosp. M. Logara z Beogradom. 20.30 Tannhäuser (Wagner), na ploščah. 22.30 Poročila, plošče. — Ponedeljek, 9. jan.: 18.30 Špe-ranta. 19.00 Srbohrvaščina. 19.30 Zdravstvena ura. 20.00 Prenos iz Zagreba. 22.15 Plošče. — Torek, 10. jan.: Opoldne radio kvartet. 18.30 Nemščina. 19.00 Zeneva in Curih. 19.30 Serica. 20.00 Prenos Dunaja: Simfonijski koncert. 22.15 Salonski kvintet. — Sreda, 11. jan.: 17.30 Oroški kotiček. 18.00 Salonski kvintet. 19.00 Ruščina. 19.30 Literarna ura. 20.00 Gerbičev večer, prenos s Uniona. 21.15 Čajovski: Simfonijski VI. (plošče).

»Torej, moj zet bočete postati?« »Ne, pač ga bi le rad poročil vašo hčer.«

Pavel je bil v veseli družbi in »zgodaj« je bilo, ko se je odpravil proti domu. Malo ga je skrbelo, kako se bo izgovoril. Ko je stopil v sobo, se je žena prebudila ter vprašala koliko je ura. Pavel je že hotel povedati po pravici, ko je opazil, da bo vsak hip ura udarila tri. »Da ne boš rekla, da se ti kdaj zlažem, pošlaj sama,« je dejal Pavel. V tem hipu je ura udarila tri, Pavel pa je sprožil vznem, da je udarila še štiri in nato še pet. »Tako, šele polnoči je? Sem mislila, da je bolj pozno,« je dejala ter zaspala. Pavel pa je pomežiknil sam sebi, češ, pa mi je »pratalo«.

Mali oglasi

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebitne ali prodajajo svoje pridejke ali izkajo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Ki z 2 stanovanjema se odda v najem, za čevljarjo ali mizarja, ugodna prilika, po zelo niski ceni. — Veš pri Ivan Fabian, Lašče 7 p. Dvor. Zuzemberk.

Prodaj breje svinj. Franc Suhodol, št. 5 Dobrova pri Ljubljani.

Min napredaj: Studenec I. Moravča.

Kravarja, pridnega, poštenega od 40—50 let starega, sprejemam takoj. Plašu po dogovoru. — Ževnik Ferdinand, Mavčice p. Smiednik.

Prodaj konja, dobrega voznika, star 6 let, visok 15 pesti. A. Aleš, Račica 13, p. St. Vid nad Ljubljano.

Čevljarški pomočnik, za vsa dela, izurjen, pa posebno v izdelovanju gojzere se sprejme. — Naročnik v upravi 18.528.

Z čevljarstva vajence, ki imate veselje do te obrti, ubagljiva in poštena, sprejemam. Oni, ki se ne želijo te obrti, imajo prednost. Naslov v upravi št. 18.529.

Novosti! Če Vaše matere so kupile pri meni, ko so se močile, kuhinjsko posodo in druge gospodinjske potrebitne. — Obrnite se zaupno tudi Va na mojo staro, solidno tiskalo in vse življenje boste veseli in zadovoljni! — Fr. Stupica, trgovina z železino. Ljubljana. Gosposvetska cesta 1.

Ali Vam je znano? da se dobe moderne spalnice, kuhinje itd. od preproste do najrazkošnejše izdelave pri Egidiju in Karol Erjavcu, Brod, poleg Tacenskoga mostu, St. Vid nad Ljubljano, po zelo zmernih cenah.

Kupim hišo ali večjo parcelo v Redovljici, Lescah ali bližini. Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod: »Plačam v gotovini« št. 32.

V uredništvu. — »Koliko stane zaročeno naznanilo?« — »Vsak milimeter en dinar.« — »Za božjo voljo, moj ženin je nad dva metra visok!«

Naznanila

n Na prasniki sv. Kralj kraljev vsi v Dol v Prosvetni dom, kjer vprizori dramski odsek Prost. gasil. društva Podgorica dramo »Dome«. — Vabljeni!

n Dol pri Ljubljani. »Fantovski odseki Kat. prosv. društva ima v nedeljo 8. jan. ob pol 11 dopoldne svoj redni sestanek na katerem bo predaval govornik iz Ljubljane: o našem programu. Udeležba za članske obvezne, vabimo pa tudi vse prijatelje, da se tega sestanka v čim večjem številu udeležijo. Bog živiti! — Predsednik.

n Borovnica. Prosvetno društvo ponovi igro »Rokovnjač« na sv. Treh kraljev dan ob 3 popoldne. Vjudent vabljeni. — Odbor.

n Prosvetnim društvom, ki želijo igrati igro: »CARSKI SELC«, in se glede iste obračajo na Godbeno društvo v Domžalah, sporočamo, naj se glede iste obračajo naravnost na avtorja te igre (Ivan Rodenšek, Domžale). — Krasnica igra »Carski selc«, ki je prav lahko uprizorljiva tudi na manjših podeželskih odrih, prosvetnim društvom prav toplo priporočamo.

Za smeh

Branko je bil z ženo v letovišču, imel pa je slabe čase, kajti korak za korakom mu je sledila njegova žena. Neko jutro ga je sročala na stopnicah. »Kam pa greš?« »I, kam, po opravkih.« »Kar lepo se vrni v sobo, bom že jaz opravila mesto tebe.« »Prav, pa meni ne bo treba, hotel sem namreč k brivcu, da me obrije.«

Vera: »Ali nisi bila prav nič presenečena, ko te je mladi zdravnik prosil za roko?« Dora: »Seveda sem bila, kajti nisem vedela, ali me snubi, ali pa hoče roko samo zato, da mi potiplje žilo.«

Janez: »Vidiš, tu v izloženem oknu je knjiga o lepem vedenju, kupi si jo.« Jaka: »Je ne rabim, saj se jutri oženim.«

Solaki nadzornik je stopil v prvi razred osnovne šole ter takoj napisal na tablo »tate.« »No, ti tam,« in pokazal je na Miheca, »ali mi veš povedati kaj je to?« Miheca je molčal. »Pa morda veš, kaj pomeni beseda tat?« je nadaljeval gospod nadzornik. Tudi zdaj je Miheca bil tiho. Gospod nadzornik pa je bil potrpežljiv človek, kakor je to treba z učenci prvega razreda, in dejal: »Reciraj, jaz vzamem iz tvojega žepa dinar tako, da ti tega ne bi opazil. Kaj bi bil jaz?« — Miheca: »Čarovnik.«

Trgovca z avtomobili je videl, da je pred lokalom obstal avto, ki je bil v zelo slabem stanju in v vodniku avta je spoznal enega izmed svojih odjemalcev. »To podrtijo, ki sem jo prejšnji teden kupil pri vas, sem pripeljal nazaj.« — »Zakaj pa?« — »In to še vprašate? Ko sem avlo kupoval, sem bil mnenja, da je številka 1760 tu zadaj kontrolna številka avtomobila, šele zdaj pa sem ugotovil, da je to le letnica, ko je bil avtomobil izdelan.«

Na policiji. »Včeraj sem izgubil bankovec za 100 Din. Ali ga je morda kdo prinesel k vam?« — »Ne, pač pa je nekdo prinesel bankovec za 10 Din.« — »Pa mi ga dajte na račun izgubljenega stolika.«

Srečno in veselo novo leto

Želi vsem svojim cenjenim odjemalcem ter se jim ladi v prihodnje prav toplo priporoča tvrdka

F. I. GORIČAR

Ljubljana, Sv. Petra c. 29

Pred sodiščem. — Sodnik: »Iz aktov vidim, da je obtoženec gluhihonor in da je torej obravnavna neizvedljiva.« — Državni tožilec: »Predlagam torej odreditve in sodišča naj preskribi tolmača. — Sodnik obtoženca: »Imate k temu predlogu kaj pripomniti?«

F. Lubas in sin

Podružnica Ljubljana
Borštnikov trg : dvorišče

Ima mo v zalogi vseh vrst ha-monik naše svetovno znane znamke. Prevzamemo vsako popravilo, katero strokovno izvršimo hitro in poceni.

Škrlatna žena. — Gospa, sporočiti vam moram veselo novico, da bo vaš mož čez 14 dni že zdrav. Toda vam se ne pozna, da bi bili te vesti veseli. — »Saj ste sami krivi, go-spod doktor. Pred dobrim tednom ste mi dejali, da bo moj mož umrl, pa sem prodala vse njegove obleke.«

ETERNA

specialno izdelovanje pogrebnih potrebščin se nahaja

v Ljubljani, Mestni trg 17
(biša trg, Kenda) dvorišče.

izdeluje: mitvaška pregrinjala (tandice), zglavnike in naličja, čipke in okraske za mrliske krste, opreme za mrliske odre, vse priprave za pogrebe itd. promptno in točno po naročilu. — Za cenj. naročila se priporoča p. n. pogrebni zavodom, trgovcem in izdelovalcem krst.

Na Škotskem. Kmetica svojemu možu: »Sosedova krava je zašla na naše dvorišče.« — Kmet: »Zapri vrata in pomolzi jo predno jo izpustiš.«

Ob začetku novega leta se zabavljem vsem svojim cenjenim odjemalcem za naklonenost ter upam, da mi bodele leto uspešno. Obravil tudi v novem letu. — polovico bodem tekle in resne čase posebno kmetijske ljudstva ter tudi v bodoče postregel z izredno nizkimi cenami.

Zato se kar najbolj priporočam in želim vsem v novem letu obilo sreče in uspeha.

IVAN MODIC, industrija perila, Novo mesto

Na plesu. »Povejte mi, gospod dirigent, ali igra vaš orkester to, kar hočejo gostje?« — »Seveda, gospod.« — »Torej vas prosim, igrajte s svojimi godbeniki karte.«

Pozor! Trgovci Pozor!

Prvovrstni koruzni in činkvantin zdrob, najboljšo pšenično, rženo, ajdovo, koruzno in krmlino koruzno moko ter vse mlevske izdelke nudim po najnižjih cenah

Ignac Rebolj, Trzin

trgovec z deželnimi in mlevskimi izdelki

Urednik: Jole Količek.

Oskrbnina: 1. razr. 100 Din, II. razr. 80 Din
Zdravniki: Dr. Fr. Dergane, telef. primarij v p.

Najboljše sredstvo. »No, katero sredstvo se vam zdi najboljše, sosed?« — »Vse sem preizkusila, draga moja, pa sem prišla do spoznanja, da je najboljše sredstvo še vedno moj stari s stepalnikom v roki.«

„BOGOLJUB“

Martiansko glasilo — Družinski list —
Vzgojni mesečnik — je doživel 30 leto.

Kongreganisti,
sinovi in hčere Marijine!

Naša družbena dolžnost je, da vsi naročimo in čitamo družbeno glasilo »BOGOLJUB«.

Družinski očetje in matere!

Oskrbite si v »BOGOLJUB«-u izdatno pomoč pri resnični težki in odgovorni nalogi krščanske vzgoje!

Odprite vrata »BOGOLJUB«-u, saj je »BOGOLJUB« najlepši cerkveni list, ki prinaša v vsaki številki celo vrsto izbranih in lepo izdelanih slik v bakrotisku.

Cena Din 20— letno.

Bodimo apostoli dobrega tiska!

Nabiranci in nabiralke novih naročnikov dobe lepe nagrade. — Povejte to osem, kjer »BOGOLJUB«-a še nimajo — Naroča se v Jugoslovanski tiskarni v Ljubljani ali pa pri vodstvu Marijine družbe.

Ženini in neveste! Kadar boste kupovali bališ, se obrnite na domačo tvrdko

F. I. GORIČAR »PRI IVANKI«

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 29,

kjer dobite veliko izbiro blaga za moške in ženske obleke, suknje in plašče, od najcenejše do najfinije vrste, vsakovrstno svilo, žamet, pliš, široko platno za kapne in ruhuje od 18 Din naprej, gradl za postelje, zelo flo, od 22 Din naprej, klotaste odeje od 125 Din naprej, kontenino, belo in rujavo, od 6.50 Din naprej, najboljšo 10.50 Din, perje za blazine od 30 Din naprej. Pregrinjala za okna in postelje, najmodernejša, vse vrste čipk in vezene. Lepe bele srajce in kravate za ženske, svilene rute in šerpe. Poseben oddelek za izgotovljene damske plašče, obleke in perilo. Izgotovijo se tudi poročne obleke po najnovejši modi. Vabimo Vas torej k nakupu, ter Vas že naprej zagotavljamo, da boste pri nas najboljše postreženi, ker ne gledamo na velik dobiček, ampak na večji promet.

Katakombe so bile izkopane 40 čevljev globoko pod zemeljsko površino.

1200 letnico svojega postanka je nedavno praznovala gimnazija v Emmenrichu na Nemskem.

En milijon dolarjev na dan znašajo upravní stroški ameriškega Njujorka.

Izdelovalnica vseh vrst kotlov in kovinskih predmetov
Ljubljana, Gregorčičeva ulica št. 5

Pozor, ženini in neveste!

MODROCE posteljne mreže, otomane, spalne divane in fotelje nudi najceneje
RUDOLF RADOVAN, tapeznik
Mesni trg št. 13

Žimo, morska trava, blego za modroce v vsaki izbiri po najnižji ceni.

NAZNANILO! Vsem svojim odjemalcem in drugim sporočam, da sem ceno svojih izdelkov, spadajočih v čevljarske stroko, znižal do skrajno konkurenčnih mej. Trpežne moške čevlje iz pristnega usnja dobite za 100 Din. Gozjarice, šivane, specialno izdelane, 210 Din. pri večjem odjemu popust. Upoštevaajoč pomanjkanje denarja, računam odslej od para izdelanih čevljev na stranki nem domu z vsem njenim materialom in primerno hrano, samo 16 Din. Kdor torej potrebuje čevlje ter želi dobiti tehnično po nogi ukrojene in ročno solidno izdelane, ne bo prezrl te ugodnosti. Vsa komur se bom potrudil najtočnejše ustreči. Alojzij Skok, čevljarstvo, Št. Gotard, p. Trojane.

ALOJZIJ ŠESTAK

LJUBLJANA, Kopitarjeva ulica št. 1
je odprl trgovino s usnjem in čevlji potrebščinami

V zavarovalnici. »Se vozite na kolesu?« — »Ne.« — »Ste motociklist?« — »Ne.« — »Imate avto?« — »Ne.« — »Obžalujem, toda ne morem vas zavarovati za primer nesreče ali smrti. Riziko s pešci je zdaj za zavarovalnice preveliko.«

Zakaj se vozi v II. razredu. »Kaj, tako alabo ti gre, pa se voziš v drugem razredu?« — »Kaj pa naj počnem? V tretjem razredu bi nalete! na vse svoje upnike.«

V šoli. »Povej nam, Mihec, koliko sekund ima minuta?« — »Ženska ali moška, gospod učitelj?« — »Kako to misliš, ženska ali moška?« — »No, kadar reče papa čez eno minuto, traja to 60 sekund; kadar pa reče manica, traja gotovo 20 minut.«

Stibernik: »Moj revmatizem je končno ozdravljen.«

Dobernik: »Kako pa boš sedaj vedel, kdaj se vreme spreminja?«

Ugoden nakup

Najboljše nogavice, rokavice, srajce, ovratnike, kravate, trikotarilo, dišeča mila in vezenine, vse potrebščine za čevljarje, šivilje in krojače, itd. itd. po najnižji ceni dobite le

pri trvdki

Josip PETELINC, Ljubljana

Sv. Petra nasip 7 (za vodo).

Brzoparilniki od 60 do 150 l, cena od 600 do 1150 Din, kotli za žganjekuho od 30 do 75 l, cena od 520 Din dalje. — Cenik brezplačno!

Kotlarka d. z. o. z.

Izdelovalnica vseh vrst kotlov in kovinskih predmetov
Ljubljana, Gregorčičeva ulica št. 5

Izdajatelj: Dr. France Kulovec.

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Čok.